

Vård- och äldre- nämndens ledamöter och ersättare kallas härmed till sammanträde i Ramnåsgatan 1, Sessionssal, plan 2, **måndagen den 27 februari 2023 kl. 18:00**

Vård- och äldre- nämndens sammanträde är öppet för allmänheten (utom vid ärenden som avser myndighetsutövning eller sekretess)

Johan Wikander
Vård- och äldre- nämndens
Ordförande

Maria Jonsson
Förvaltningschef

Förhinder anmäls alltid till Malin Länsberg, 033 353666 eller via e-post:
Malin.Lansberg@boras.se

Partigruppsmöten för politisk beredning inför sammanträdesdagen:

Moderaterna och Kristdemokraterna träffas den 26/2, Teams, klockan 18:00.

Mittsamverkan träffas den 23/2 i Designern (plan 4) klockan 16:30.

Ärende

1. Allmänhetens frågestund
Dnr 722
2. Upprop och val av justerande person
Dnr 723
3. Förvaltningschefen informerar
Dnr 724
4. Fastställande av föredragningslista
Dnr 725
5. Årsredovisning 2022
Dnr 2023-00041 1.2.4.1
6. Fortsatt utdelning av surfplattor till seniorer i Borås Stad
Dnr 2023-00049 1.1.3.1
7. Utredningsuppdrag om fler insatser med förenklat beslutsfattande
Dnr 2023-00048 1.1.3.1
8. Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SoL Kvartal 4 2022
Dnr 2023-00044 1.1.3.1
9. Uppföljning av intern kontroll 2022
Dnr 2023-00045 1.2.3.2
10. Redovisning av inkomna synpunkter 2022
Dnr 2022-00235 1.4.2.1
11. Kontaktpolitiker Vård- och äldre nämnden 2023
Dnr 2023-00046 1.1.3.1
12. Ledamöter i Vård- och äldre nämndens pensionärsråd 2023-2026
Dnr 2023-00052 3.7.5.0
13. Anmälningssärenden 2023-02-27
Dnr 2023-00053 1.1.3.1
14. Delegationsbeslut 2023-02-27
Dnr 2023-00054 1.1.3.1

Lena Elliot
Handläggare
033 357047Datum
2023-02-27Instans
**Vård- och äldre-
nämnden**
Dnr VAN 2023-00041 1.2.4.1

Årsredovisning 2022

Vård- och äldre- nämndens beslut

Vård- och äldre-
nämnden beslutar att fastställa upprättad årsredovisning för år 2022.

Ärendet i sin helhet

Vård- och äldre-
nämnden har ett samlat ansvar för den äldreomsorg och hemsjukvård som bedrivs i kommunen. Nämnden ansvarar också för förebyggande och öppna verksamheter riktade till seniorer. Målbilden för nämnden är en likvärdig och rättvis service till stadens invånare oavsett vilket kön, sexuell läggning eller ekonomisk ställning man har eller var invånaren bor.

Budgetförutsättningarna inför 2022 var med anledningen av pandemin fortfarande osäkra. Under 2021 såg nämnden att volymerna åter igen ökade efter nedgången i samband med pandemins utbrott. Det var dock osäkert om efterfrågan var bestående eller hur pandemin skulle komma att utvecklas. Vid utgången av året är det tydligt att behovet kvarstod och dessutom ökade, under 2022 har samtliga volymer ökat jämfört med 2021.

Nämndens samtliga vård- och omsorgsboenden är fullbelagda och en kö finns på personer som inväntar att få sina boendebeslut verkställda. Situationen skapar en kedjereaktion då korttidsplatserna beläggs med brukare som inte kan åka hem i väntan på boendeplats, vilket leder till att svårt sjuka brukare får stanna kvar hemma med omfattande insatser av hemtjänsten.

Vård- och äldre-
nämnden har sedan pandemin utbrott hanterat och involverat dess påverkan på verksamheten i form av såväl upprättande och översyn av rutiner samt nya arbetssätt i vardagen. Covid-19 är idag en sjukdom som hanteras inom det ordinarie arbetet även om dess påverkan stundvis kan vara intensiv.

Den tidigare ansträngda bemanningssituationen som främst syns inom legitimationsyrkena har under året även blivit synlig inom andra yrkesgrupper, såsom socionomer samt att verksamheten nu ser att även baspersonal börjar bli svårt att rekrytera.

Vård- och äldre-
nämnden redovisar ett resultat för året på 18,4 mnkr, att ställa i relation till senast lämnade prognos om ett överskott på 15,0 mnkr. Resultatet är en avvikelse mot budgeterad kostnadsomslutning på 1,1 % och avviker gentemot prognosen med 3,4 mnkr vilket motsvarar 0,2 %.

Beslutsunderlag

1. Årsredovisning 2021, Vård- och äldre-
nämnden

Samverkan

Informerades vid FSG 2022-02-22

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen

Johan Wikander
Ordförande

Maria Jonsson
Förvaltningschef

Årsredovisning 2022

Vård- och äldre nämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Viktiga händelser under året	3
3 Verksamheten 2022	5
4 Strategiska målområden - indikatorer och uppdrag	7
4.1 Omsorg om varandra och miljön	7
4.2 Människor möts i Borås	9
4.3 Egen organisation	10
5 Nämndens verksamhet 1	12
5.1 Resultat	12
5.2 Budgetavvikelse	15
5.3 Verksamhetsanalys	16
6 Konsekvenser av coronaviruset	23
7 Jämställdhetsperspektivet	24
8 Verksamhetsmått	26
8.1 Äldreomsorg	26

1 Inledning

Vård- och äldreomsorgen har ett samlat ansvar för den äldreomsorg och hemsjukvård som bedrivs i kommunen. Nämnden ansvarar också för förebyggande och öppna verksamheter riktade till seniorer. Målbilden för nämnden är en likvärdig och rättvis service till stadens invånare oavsett vilket kön, sexuell läggning eller ekonomisk ställning man har eller var invånaren bor.

Budgetförutsättningarna inför 2022 var med anledningen av pandemin fortfarande osäkra. Under 2021 såg nämnden att volymerna åter igen ökade efter nedgången i samband med pandemins utbrott. Det var dock osäkert om efterfrågan var bestående eller hur pandemin skulle komma att utvecklas. Vid utgången av året är det tydligt att behovet kvarstod och dessutom ökade, under 2022 har samtliga volymer ökat jämfört med 2021. Nämndens samtliga vård- och omsorgsboenden är fullbelagda och en kö finns på personer som inväntar att få sina boendebeslut verkställda. Situationen skapar en kedjereaktion då korttidsplatserna beläggs med brukare som inte kan åka hem i väntan på boendeplats, vilket leder till att svårt sjuka brukare får stanna kvar hemma med omfattande insatser av hemtjänsten.

Den tidigare ansträngda bemanningssituationen som främst syns inom legitimationsyrkena har under året även blivit synlig inom andra yrkesgrupper, såsom socionomer samt att verksamheten nu ser att även baspersonal börjar bli svårt att rekrytera.

Sedan 2021 mottar nämnden ett större riktat statsbidrag till äldreomsorgen, vilket inneburit ett tillskott på 38,0 mnkr. Medlen möjliggör flera satsningar, såsom ökad bemanning inom såväl ordinärt som särskilt boende och förstärkt introduktion för sommarvikarier.

Nämndens resultat för 2022 är ett överskott på 18,4 mnkr vilket är en avvikelse mot budgeterad kostnadsomslutning på 1,1 %. Överskottet beror främst på senareläggning av framtidens vårdinformationsmiljö (FVM), senareläggning av breddinförandet av trygghetsskapande välfärdsteknik, bostadsanpassningsbidrag och ej utförda insatser så kallade volymer.

2 Viktiga händelser under året

Pandemins påverkan

Vård- och äldreomsorgen har idag upparbetade rutiner och arbetssätt för att hantera covid-19 och numera betraktas sjukdomen som en av många. Trots detta är nämndens verksamhet fortsatt påverkad av restriktioner genom smittskyddsåtgärder och sjukfrånvaro. Året inleddes på ett mycket ansträngt sätt, då omikronvarianten av covid-19 spreds med hög fart. Verksamheten påverkades då av mycket hög frånvaro i form av sjukskrivning och vård av barn samt att många brukare insjuknade samtidigt. Bemanningssituationen var såpass ansträngd att nämnden vid ett extrainsatt möte i januari tog beslut om att verksamheten fick möjlighet att ställa in vissa insatser, som kunde prioriteras bort utan att brukare skulle påverkas negativt.

Platsbrist vård- och omsorgsboenden

Nämndens vård- och omsorgsboenden är fullbelagda, en effekt av att många brukare avvaktade inflytt under pandemin. När dessa brukare från sommaren 2021 och framåt har velat verkställa sina boendebeslut har detta uppkommit samtidigt som nyligen beviljade brukare också behövt få sina boendebeslut verkställda. När det blir fullbelagt på vård- och omsorgsboendena uppstår en kedjereaktion. Korttidsplatserna beläggs med brukare som inte kan åka hem i väntan på boendeplats, vilket leder till att svårt sjuka brukare får stanna kvar hemma med omfattande insatser av hemtjänsten och hemsjukvården och vissa brukare får utökad dagverksamhet. Nämndens behov av vobo-platser utifrån demografin uppgår till 891 stycken att sätta i relation till de faktiska antalet platser som vid årets slut uppgår till 868 platser. Nämnden har under året arbetat aktivt för att hantera den uppkomna situationen.

Installation av trygghetssystem och larmcentral

Nämnden genomförde 2020 en upphandling av trygghetssystem inklusive larmcentral. Nämndens tilldelningsbeslut överklagades och avtal kunde tecknas först under hösten 2021. Planen var att samtliga vård- och omsorgsboenden samt korttidsenheter under året skulle få sina trygghetssystem utbyttas. Dock har breddinförandet fått skjutas framåt då en del tekniska problem uppstått. Införandet kommer ske under början av 2023. Även trygghetslarm och trygghetskameror i ordinärt boende kommer bytas ut under första halvåret 2023. Avtalet möjliggör en långsiktig utveckling inom välfärdsteknikområdet genom ett innovationsforum där ny funktionalitet kan utvecklas och testas.

Minska digitalt utanförskap

Nämnden fattade 2020 beslut om att med stöd av lagen om kommunala befogenheter att kostnadsfritt låna ut surfplattor till stadens seniorer som är 75 år och äldre. Syftet med satsningen är att minska det digitala utanförskapet bland seniorer. Under året har ytterligare 350 surfplattor delats ut och det finns nu totalt 700 surfplattor utdelade. Intresset bland seniorer har varit mycket stort och en enkätundersökning bland de som fått en surfplatta visar att de flesta använder sin surfplatta dagligen. Resultatet visar också att många upplever att de ökat sina kunskaper i att använda en surfplatta.

Förnyad upphandling av vård och omsorgsboenden

Under året löpte avtalet med Attendo gällande Kvibergsgatan 17 ut. Nämnden genomförde under 2021 en förnyad upphandling som omfattar såväl Kvibergsgatan 17 som Kapplandsgatan 8, där avtalet löper ut 2023-03-31. Dock överklagades nämndens tilldelningsbeslut varpå nämnden den 1 oktober övertog driften i egen regi i väntan på att den juridiska processen fortlöper.

Riktat statsbidrag, God vård och omsorg av äldre personer

Nämnden mottog 38,0 mnkr av det riktade statsbidraget God vård och omsorg av äldre personer, vilket möjliggjort fortsatt satsning på ökad bemanning inom den internt utförda hemtjänsten, SoL-stödare på såväl korttids- som vård- och omsorgsboenden. Bidragen har även bland annat finansierat förstärkt introduktion till verksamhetens sommarvikarier, och kompetensutbildning.

Fast omsorgskontakt

Den 1 juli lagstodgades fast omsorgskontakt inom hemtjänsten, vilket innebär att den som har hemtjänst ska erbjudas en fast omsorgskontakt, om det inte bedöms vara uppenbart obehövligt. Den fasta omsorgskontakten ska tillgodose den enskildes behov av trygghet, kontinuitet, individanpassad omsorg och samordning när hemtjänstinsatser verkställs. För att säkra kompetens är det från den 1 juli 2023 ett krav på att den person som utses till fast omsorgskontakt har yrkestiteln undersköterska, vilket kommer innebära en utmaning för verksamheten som redan nu har svårt att bemanna samtliga tjänster.

Modellkommun

SKR har under 2020-2022 haft en överenskommelse med regeringen gällande ”Teknik, kvalitet och effektivitet med den äldre i fokus”. Syftet har varit att ge kommunerna bättre förutsättningar att utveckla sin verksamhet genom digitalisering inom äldreomsorgen. Som en del i denna satsning har även tio modellkommuner varit utsedda, varav Borås Stad är en av dessa. Modellkommunernas uppgift är att dela med sig av erfarenheter till övriga kommuner och fortsätta den digitala utvecklingen med att ge seniorer ett digitalt innanförskap. Vård- och äldreomsorgen har i projektet fokuserat på att höja kompetensen inom förändringsledning och nyttorealiering, Nämnden har också genomfört en behovsanalys samt breddinfört ett välfärdsbibliotek där seniorer kan låna och testa digitala produkter innan de köper produkten.

Kompetensförsörjning

Sverige står inför en åldrande befolkning som växer mer än vad den tillkommande arbetsföra befolkningen gör. Detta skapar flera utmaningar med kompetensförsörjningen. SKRs rapport från 2022 "Välfärdens kompetensförsörjning" sammanfattar att kompetensförsörjningen och att hitta rätt kompetens är den största utmaningen arbetsmarknaden står inför, inte minst för välfärden. Utan personal stannar äldreomsorgen och hälso- och sjukvården.

Nämndens verksamheter står redan i de problem som rapporten lyfter fram. Redan nu har verksamheten svårt att rekrytera, främst inom legitimationsyrkena men även socionomer. Även om rekryteringsläget är bättre för baspersonalen, ser man redan nu tendenser på att det är svårt att få tag i undersköterskor.

Äldreomsorgslyftet

Som ett led att hantera kompetensförsörjningen och höja utbildningsnivån bland baspersonalen nyttjar nämnden medel inom äldreomsorgslyftet. 2020 infördes ett riktat statsbidrag (äldreomsorgslyftet) som möjliggör för personal att studera till undersköterska halvtid på betald arbetstid och övriga tiden arbete i verksamheten. Statsbidraget finansierar lönen under studietiden. Satsningen fortlöper till 2023.

3 Verksamheten 2022

Vård- och äldregruppen ska erbjuda omvårdnadspersonal på Vård- och äldreförvaltningen avgiftsfritt influensavaccin.

Medarbetare som vaccinerar sig mot säsongsinfluensan får ersättning för patientavgiften.

Nämnden ska öka möjligheterna att den enskilde i samråd med personalen får möjlighet att besluta om hur insatserna ska utföras.

Arbetet med att skapa delaktighet har fortsatt inom hemtjänsten främst genom fokus på att säkerställa att genomförandepplaner och besöksplaner är uppdaterade tillsammans med brukaren. Enhetschefer inom hemtjänsten gör hembesök hos nya brukare vid uppstart av insatser. Insatsplaneringen sker ute i respektive hemtjänstgrupp och ett arbete med hållbar schemaläggning har genomförts.

Ett fortsatt arbete med bemanningsplanering ska ske och grunden är att skapa lugnare och tryggare besök hos den enskilde.

Även arbetet med bemanningsplaneringen har fortsatt för att skapa hälsosamma scheman för nämndens medarbetare.

Satsningar för undersköterskor eller motsvarande utifrån kompetensutveckling, arbetsmiljö och löneutveckling (KAL)

Vård- och äldreförvaltningen fortsätter arbetet med kompetensförsörjning för att på både strategisk och operativ nivå utveckla och styra medarbetarnas och organisationens kompetens för att nå verksamhetens mål. Utifrån KAL-planen sker en rad insatser för att bättre möta dagens och framtidens utmaningar, säkerställa en god vård och omsorg samt stärka varumärket som en attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare.

För att stärka kompetensen hos befintlig personal pågår ett flertal utbildningsinsatser t.ex. för det svenska språket, vård- och omsorgsutbildning (Äldreomsorgslyftet med upplägg i enlighet med krav för skyddad yrkestitel) och handledarutbildningar.

Aktiviteterna som är uppsatta i KAL-planen går i linje med förvaltningens övriga kompetensförsörjningsarbete och i linje med Vård- och omsorgscollege kriterier.

Vård- och äldregruppen ska göra sin del i att garantera att elever, som har gått ut med fullständiga godkända betyg inom barn- och fritidsprogrammet eller diplom inom vård- och omsorgsprogrammet, får provanställning.

Vård- och äldregruppen har hela tiden behov av utbildad personal, och anställer alla som uppfyller kraven för anställning.

Korttidsplatser ska finnas i fler orter i kommunen.

Vård- och äldreomsorgen har utrett förutsättningarna att ha korttidsplatser på fler orter. I utredningen, som redovisades till nämnden i november 2019, beskrivs för- och nackdelar med olika alternativ såsom att flytta en korttidsenhet från Borås till annan ort, att omdana platser på vård- och omsorgsboenden i serviceorterna och att fortsätta utveckla arbetssätt för trygg vård och omsorg i hemmet.

Arbetslivsnämnden ska samordna stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Vård- och äldreomsorgen ska vara behjälplig och delta i detta arbete.

Vård- och äldreomsorgen har en arbetsgrupp för arbetet med våld i nära relation. I den finns representanter från de olika verksamheterna. Myndighets två representanter i arbetsgruppen är kontaktpersoner/kompetensstödare som utbildar och ger stöd till kollegor som möter brukare som befinner sig i en utsatt situation. Myndighets kontaktpersoner/kompetensstödare ingår i Arbetslivsnämndens nätverk.

Integrerad verksamhet för barn och äldre i samverkan med Förskolenämnden

En integrerad verksamhet mellan vård- och omsorgsboendet Dalsjövägen 25 och förskolan Dalsjögården har startat upp. Blivande förskoleklassbarn i mindre grupper besöker varje vecka Dalsjövägen för gemensamma aktiviteter. Barnen och de boende kan spela spel, läsa sagor, pyssla, skriva dikter, måla, pussla, baka eller gå en promenad.

Vård- och äldreomsorgen ska arbeta för att fler trygghetsboenden ska byggas i kommunen.

Förvaltningen bjuder regelbundet in bostadsbolagen till samverkansmöten om förutsättningarna för att fler trygghetsbostäder ska byggas.

AB Bostäder har byggt och färdigställt 48 stycken lägenheter under 2022 i Regementstaden, som nämnden beslutat klassa som trygghetsbostad. Viskafors AB har färdigställt 30 lägenheter som förväntas klassas som trygghetsbostäder, ansökan har dock ännu inte inkommit till nämnden.

Anställda i upphandlade verksamheter ska ha arbetsvillkor jämförbara med anställda i Borås Stad.

Nämnden har 2021 genomfört en förnyad upphandling av vård- och omsorgsboendena Kapplandsgatan 8 och Kvibergsgatan 17 då avtalen löper ut under 2022 och 2023. Nämnden har i den förnyade upphandlingen ställt krav på att all tillsvidareanställd personal ska erbjudas anställning på heltid. Upphandlingen överprövades och ett nytt tilldelningsbeslut fattades i januari 2023. Avtal tecknas när leverantören har tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

4 Strategiska målområden - indikatorer och uppdrag

4.1 Omsorg om varandra och miljön

Kommunfullmäktiges indikatorer																							
<p>Andelen hemtjänsttagare som uppger att hemtjänstpersonalen alltid eller oftast tar hänsyn till den äldres egna åsikter och önskemål ska öka, %.</p> <p>Utfall År 2020 82</p> <p>Utfall År 2021 82</p> <p>Utfall År 2022 84</p>	<table border="1"> <caption>Data for Indicator 1: Home care staff taking views into account</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Percentage (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2017</td><td>85</td></tr> <tr><td>2018</td><td>82</td></tr> <tr><td>2019</td><td>83</td></tr> <tr><td>2020</td><td>82</td></tr> <tr><td>2021</td><td>82</td></tr> <tr><td>2022</td><td>84</td></tr> </tbody> </table>	Year	Percentage (%)	2017	85	2018	82	2019	83	2020	82	2021	82	2022	84								
Year	Percentage (%)																						
2017	85																						
2018	82																						
2019	83																						
2020	82																						
2021	82																						
2022	84																						
<p>Andelen hemtjänsttagare som uppger att det känns tryggt att bo hemma med stöd från hemtjänsten ska öka, %.</p> <p>Utfall År 2020 83</p> <p>Utfall År 2021 83</p> <p>Utfall År 2022 84</p>	<table border="1"> <caption>Data for Indicator 2: Feeling safe living at home with support</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Percentage (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2017</td><td>82</td></tr> <tr><td>2018</td><td>81</td></tr> <tr><td>2019</td><td>81</td></tr> <tr><td>2020</td><td>83</td></tr> <tr><td>2021</td><td>83</td></tr> <tr><td>2022</td><td>84</td></tr> </tbody> </table>	Year	Percentage (%)	2017	82	2018	81	2019	81	2020	83	2021	83	2022	84								
Year	Percentage (%)																						
2017	82																						
2018	81																						
2019	81																						
2020	83																						
2021	83																						
2022	84																						
<p>Andelen närproducerade livsmedel ska öka, %.</p> <p>Utfall År 2020 25,6</p> <p>Utfall År 2021 25</p> <p>Utfall År 2022 24,4</p>	<table border="1"> <caption>Data for Indicator 3: Locally produced food</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Percentage (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>År 2019</td><td>23</td></tr> <tr><td>T1 2020</td><td>25</td></tr> <tr><td>T2 2020</td><td>25</td></tr> <tr><td>År 2020</td><td>25,6</td></tr> <tr><td>T1 2021</td><td>24</td></tr> <tr><td>T2 2021</td><td>24</td></tr> <tr><td>År 2021</td><td>25</td></tr> <tr><td>T1 2022</td><td>24</td></tr> <tr><td>T2 2022</td><td>25</td></tr> <tr><td>År 2022</td><td>24,4</td></tr> </tbody> </table>	Year	Percentage (%)	År 2019	23	T1 2020	25	T2 2020	25	År 2020	25,6	T1 2021	24	T2 2021	24	År 2021	25	T1 2022	24	T2 2022	25	År 2022	24,4
Year	Percentage (%)																						
År 2019	23																						
T1 2020	25																						
T2 2020	25																						
År 2020	25,6																						
T1 2021	24																						
T2 2021	24																						
År 2021	25																						
T1 2022	24																						
T2 2022	25																						
År 2022	24,4																						
<p>Andelen ekologiska livsmedel ska öka, %.</p> <p>Utfall År 2020 47,5</p> <p>Utfall År 2021 46,3</p> <p>Utfall År 2022 42</p>	<table border="1"> <caption>Data for Indicator 4: Organic food</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Percentage (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>T1 2020</td><td>49</td></tr> <tr><td>T2 2020</td><td>49</td></tr> <tr><td>År 2020</td><td>47,5</td></tr> <tr><td>T1 2021</td><td>48</td></tr> <tr><td>T2 2021</td><td>46</td></tr> <tr><td>År 2021</td><td>46,3</td></tr> <tr><td>T1 2022</td><td>46</td></tr> <tr><td>T2 2022</td><td>46</td></tr> <tr><td>År 2022</td><td>42</td></tr> </tbody> </table>	Year	Percentage (%)	T1 2020	49	T2 2020	49	År 2020	47,5	T1 2021	48	T2 2021	46	År 2021	46,3	T1 2022	46	T2 2022	46	År 2022	42		
Year	Percentage (%)																						
T1 2020	49																						
T2 2020	49																						
År 2020	47,5																						
T1 2021	48																						
T2 2021	46																						
År 2021	46,3																						
T1 2022	46																						
T2 2022	46																						
År 2022	42																						

Andelen hemtjänsttagare som uppger att hemtjänstpersonalen alltid eller oftast tar hänsyn till den äldres egna åsikter och önskemål ska öka, %.

Målet är uppnått och andelen hemtjänsttagare som upplever att hemtjänstpersonalen alltid/oftast tar hänsyn till dennes åsikter har ökat till 84%. Socialstyrelsens årliga brukarundersökning genomfördes inte under 2021 och jämförelseresultat är för 2020 och 2022. Verksamheten anpassade sitt arbetssätt och organisation av insatsplaneringen under slutet av 2020, vilket bland annat har inneburit att planeringen av insatserna nu sker ute i hemtjänstgrupperna. Det i sin tur har bidragit till närmare kontaktvägar och förenklad kommunikationen som antas ha lett till bättre måluppfyllelse och nöjdhet över att hänsyn tas till åsikter och önskemål. Verksamheten ser positivt på införandet av fast omsorgskontakt som pågår och fortsätts arbetas med under nästkommande år. Intentionen är att hemtjänstinsatserna ska vara individanpassade, ske med samordning och med god kontinuitet som skapar trygghet för den enskilde vilket förhoppningsvis ökar utfallet än mer.

Andelen hemtjänsttagare som uppger att det känns tryggt att bo hemma med stöd från hemtjänsten ska öka, %.

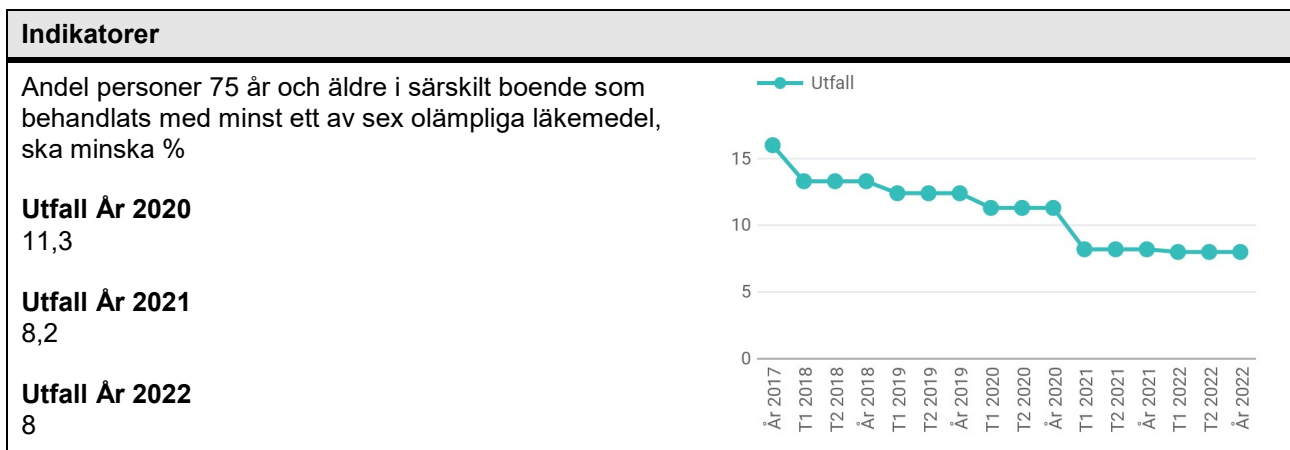
Målet är uppnått och andelen hemtjänsttagare som uppger att det känns tryggt att bo hemma med stöd från hemtjänsten har ökat till 83%. Verksamheten ser positivt på införandet av fast omsorgskontakt som pågår och fortsätts arbetas med under nästkommande år. Intentionen är att hemtjänstinsatserna ska vara individanpassade, ske med samordning och med god kontinuitet som skapar trygghet för den enskilde vilket förhoppningsvis ökar tryggheten än mer. Verksamheten strävar efter att den enskilde ska ges möjlighet till delaktighet och kunna påverka hur insatser förläggs och utförs. Verksamheten har infört arbetssätt att säkra hemgången vid framförallt utskrivningar från slutenvården som sker allt snabbare. Målsättningen med "Trygg och säker hemgång" är att trygga hemgången utifrån varje persons olika individuella behov. Vården och omsorgen ska vara samordnad och sammanhållen, vilket innebär att kommunens hemtjänst och hemsjukvård samt primär- och specialistvård ska samverka runt de mest sjuka äldre för att uppnå så god livskvalitet och trygghet som möjligt. Utveckling av samarbetet mellan olika huvudmän där den enskilde ges möjlighet till en samordnad individuell plan (SIP) skulle kunna bidra till att öka tryggheten och förbättra utfallet resultatet än mer.

Andelen närproducerade livsmedel ska öka, %.

Resultatet för närproducerat har sedan senaste mätpunkten minskat något varpå målet ej är uppfyllt för 2022. Då antalet närproducerade produkter är kopplade till upphandlat avtal finns svårigheter att påverka resultatet nämnvärt under innevarande avtalsperiod. Distributionscentralen kan möjliggöra att fler närproducerade produkter kan komma att upphandlas under 2022/2023.

Andelen ekologiska livsmedel ska öka, %.

Andelen ekologiska inköp har minskat jämfört med senaste redovisningen. Därmed är inte målet uppfyllt för 2022. Orsaken är att ökade livsmedelskostnader i samband med världsläget har påverkat verksamheten att vara mer restriktiva kring ekologiska inköp där prisskillnaden är betydande.

Andel personer 75 år och äldre i särskilt boende som behandlats med minst ett av sex olämpliga läkemedel, ska minska %

År 2022

Målet har uppnåtts. Dialog förs löpande i Närvårdsamverkan och Lokal arbetsgrupp Äldre eftersom frågan om olämpliga läkemedel är en samverkansfråga mellan vårdcentralerna och förvaltningen. Inom förvaltningen följer vi regelbundet statistik om genomförda läkemedelsgenomgångar och målsättningen är att det ska genomföras årligen. Vårdcentralernas intervall för årskontroller då läkemedelsgenomgångar genomförs varierar mellan 12 - 15 månader. Därför är det svårt att jämföra siffror och det påverkar förvaltningens möjlighet till måluppfyllelse. Läkemedelsgenomgångar är en återkommande punkt på samverkansmöten mellan vårdcentralerna och hemsjukvården.

4.2 Människor möts i Borås

4.2.1 Kommunfullmäktige

Uppdrag	Status År 2022	Kommentar
Vård- och äldrenämnden ska i samverkan med Förskolenämnden pröva möjligheten att införa någon form av integrerad verksamhet för barn och äldre, till exempel på Kristineberg.	● Genomfört	En integrerad verksamhet mellan vård- och omsorgsboendet Dalsjövägen 25 och förskolan Dalsjögården har startat upp. Blivande förskoleklassbarn i mindre grupper besöker varje vecka Dalsjövägen för gemensamma aktiviteter. Barnen och de boende kan spela spel, läsa sagor, pyssla, skriva dikter, måla, pussla, baka eller gå en promenad.

4.3 Egen organisation

Kommunfullmäktiges indikatorer															
<p>Antal personer som en hemtjänsttagare möter, antal/14 dagar ska minska (medelvärde)</p> <p>Utfall År 2020 16</p> <p>Utfall År 2021 16</p> <p>Utfall År 2022 16</p>	<p>Utfall</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2017</td><td>17</td></tr> <tr><td>2018</td><td>17</td></tr> <tr><td>2019</td><td>17</td></tr> <tr><td>2020</td><td>17</td></tr> <tr><td>2021</td><td>16</td></tr> <tr><td>2022</td><td>16</td></tr> </tbody> </table>	År	Utfall	2017	17	2018	17	2019	17	2020	17	2021	16	2022	16
År	Utfall														
2017	17														
2018	17														
2019	17														
2020	17														
2021	16														
2022	16														
<p>Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.</p> <p>Utfall År 2020 12</p> <p>Utfall År 2021 10,5</p> <p>Utfall År 2022 10,1</p>	<p>Utfall</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2017</td><td>11</td></tr> <tr><td>2018</td><td>10</td></tr> <tr><td>2019</td><td>10</td></tr> <tr><td>2020</td><td>10</td></tr> <tr><td>2021</td><td>11</td></tr> <tr><td>2022</td><td>10</td></tr> </tbody> </table>	År	Utfall (%)	2017	11	2018	10	2019	10	2020	10	2021	11	2022	10
År	Utfall (%)														
2017	11														
2018	10														
2019	10														
2020	10														
2021	11														
2022	10														
<p>Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.</p> <p>Utfall År 2020 164,1</p> <p>Utfall År 2021 157,7</p> <p>Utfall År 2022 167,8</p>	<p>Utfall</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2017</td><td>130</td></tr> <tr><td>2018</td><td>160</td></tr> <tr><td>2019</td><td>180</td></tr> <tr><td>2020</td><td>160</td></tr> <tr><td>2021</td><td>155</td></tr> <tr><td>2022</td><td>165</td></tr> </tbody> </table>	År	Utfall	2017	130	2018	160	2019	180	2020	160	2021	155	2022	165
År	Utfall														
2017	130														
2018	160														
2019	180														
2020	160														
2021	155														
2022	165														
<p>Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %</p> <p>Utfall År 2020 29,6</p> <p>Utfall År 2021 31,6</p> <p>Utfall År 2022 32</p>	<p>Utfall</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2019</td><td>34</td></tr> <tr><td>2020</td><td>29,6</td></tr> <tr><td>2021</td><td>31,6</td></tr> <tr><td>2022</td><td>32</td></tr> </tbody> </table>	År	Utfall (%)	2019	34	2020	29,6	2021	31,6	2022	32				
År	Utfall (%)														
2019	34														
2020	29,6														
2021	31,6														
2022	32														

Antal personer som en hemtjänsttagare möter, antal/14 dagar ska minska (medelvärde)

Resultatet är oförändrat mot föregående år. En förklaring till att resultatet är oförändrat antas vara avsaknad av kompetenser i verksamheten. Det krävs numera nästan alltid att samtliga medarbetare har delegation på att utföra hälso- och sjukvårdsinsatser. Vid exempelvis utökade volymer och behov av rekrytera nya medarbetare saknas dessa kompetenser vilket inneburit att medarbetare med rätt kompetenser har behövt utföra insatser till fler personer vilket påverkar kontinuiteten negativt. För att möjliggöra ökad kontinuitet har hemtjänsten ökat upp sin grundbemanning och har i mycket större utsträckning egna resurser att använda vid både planerad och oplanerad frånvaro än att använda sig av timvikarier. En utökad grundbemanning med högre andel tillsvidareanställningar och längre vikariat innebär färre timanställningar och möjliggör i högre utsträckning att medarbetarna har de kompetenser som behövs exempelvis körkort och få delegation på att utföra hälso- och sjukvårdsinsatser.

En god schemaläggning är av vikt där medarbetarna är indelad i mindre grupper knutna till vissa brukare för att minska antalet personer runt brukarna. Nytt arbetssätt med schemaläggning kommer att prövas och utvärderas som påverkar kontinuiteten positivt. Införandet av fast omsorgskontakt som pågår inom hemtjänsten bör leda till antalet minskade kontakter en hemtjänsttagare möter.

Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.

Vård- och äldreomsorgen når målet men uppvisar en fortsatt hög sjukfrånvaro jämfört med nämndens mål och med Borås Stads genomsnitt. Sjukfrånvaron för perioden är 10,1 % att jämföra med föregående års utfall som uppgick till 10,5 %. Årets utfall är detsamma som för 2019, ett år som inte påverkades av pandemin.

Verksamheterna har under året fortsatt att aktivt arbeta med de basala hygienrutinerna och arbetet med att begränsa smittspridningen har haft en positiv påverkan på sjukfrånvaron. Under sommarmånaderna sjönk sjukfrånvaron och går att jämföra med ett normalår innan pandemi, under hösten bröts dock trenden med sjunkande frånvaro och december blev månaden med årets högsta sjukfrånvaro.

Det förbyggande arbetet har fortlöpande under året med olika insatser för att minska sjukfrånvaron. Förvaltningens aktiva arbete med omtankesamtal och att vi startar rehabiliteringsutredningar redan efter tre sjukfall under sex månader gör att vår personals hälsoproblem många gånger blir uppmärksammat tidigt innan hälsoproblemen leder till längre sjukskrivningar.

Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.

Målet är inte uppnått. Antalet timavlönade omräknat till årsarbeten har fortsatt att öka under 2022. Året inleddes med att restriktionerna på grund av covid-19 påverkade planeringsförutsättningarna. Men behovet av timavlönade har varit hög och stundvis omfattade på grund av en förhållandevis hög frånvaro bland ordinarie personal. Frånvaro på grund av vård av barn fortsätter att vara hög under 2022. Vaccinering av vuxna och yngre har minskat sjukfrånvaron men den ökade andelen frånvaro kopplat till vård av barn syns påverka och förklarar ökningen av timavlönade.

Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %

Vård- och äldreomsorgen når det uppsatta målet i förhållande till 2021. En knapp tredjedel (32,0 %) av de anställda nyttjar stadens friskvårdsbidrag. Det är en liten ökning jämfört med föregående år. Sammanlagt har 792 medarbetare erhållit bidraget och drygt 1,8 mnkr har betalats ut. Information om friskvårdsbidraget och Borås Stads övriga förmåner tas upp på arbetsplatsträffarna minst en gång om året.

5 Nämndens verksamhet 1

5.1 Resultat

5.1.1 Ekonomiskt sammandrag (Tkr)

Post	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse
Statsbidrag	19 351	62 493	61 894	62 062	168
Avgifter och övriga intäkter	128 918	128 531	125 657	134 257	8 600
Summa intäkter	148 268	191 024	187 551	196 319	8 768
Personal	-1 139 412	-1 162 785	-1 226 639	-1 234 292	-7 653
Lokaler	-51 351	-53 310	-61 996	-56 760	5 236
Material och tjänster	-322 924	-342 551	-362 466	-350 092	12 374
Kapitalkostnader	-366	-359	0	-353	-353
Summa kostnader	-1 514 053	-1 559 006	-1 651 101	-1 641 498	9 603
Buffert (endast i budget)	0	0	0	0	0
Nettokostnad	-1 365 785	-1 367 982	-1 463 550	-1 445 179	18 371
Kommunbidrag	1 401 700	1 421 975	1 463 550	1 463 550	
Resultat jämfört med kommunbidrag	35 915	53 993	0	18 371	
Godkänt ianspråktaget ackumulerat resultat					
Godkända "öronmärkta" projekt					
Resultat jämfört med tillgängliga medel					
Ackumulerat resultat	104 494	156 587	156 587		

5.1.2 Resultatanalys

Resultatanalys mot prognos och budget

Vård- och äldreomsorgen redovisar ett resultat för året på 18,4 mnkr, att ställa i relation till senast lämnade prognos om ett överskott på 15,0 mnkr. Resultatet är en avvikelse mot budgeterad kostnadsomslutning på 1,1 % och avviker gentemot prognosen med 3,4 mnkr vilket motsvarar 0,2 %.

Det förbättrade resultatet gentemot prognosen beror på såväl intäkter som kostnader. På intäktssidan överstiger statsbidragen prognosen med 4,8 mnkr och avgifter och övriga intäkter med 4,0 mnkr. På personalkostnader blev personalkostnaderna 3,9 mnkr lägre än prognosticerats och material och tjänstekostnader 9,2 mnkr dyrare. Utifrån nämndens stora kostnadsvolym är samtliga prognosavvikelser av mindre omfattning.

Nämndens intäkter översteg budget med 8,8 mnkr och förklaras främst av ökade intäkter kopplat till avgifter och försäljning av verksamhet. Omsorgsavgifterna överstiger budget med 3,6 mnkr. Budgetnivån avseende taxor har inte beräknats på budgeterad beläggningsgrad av volymer utan utifrån

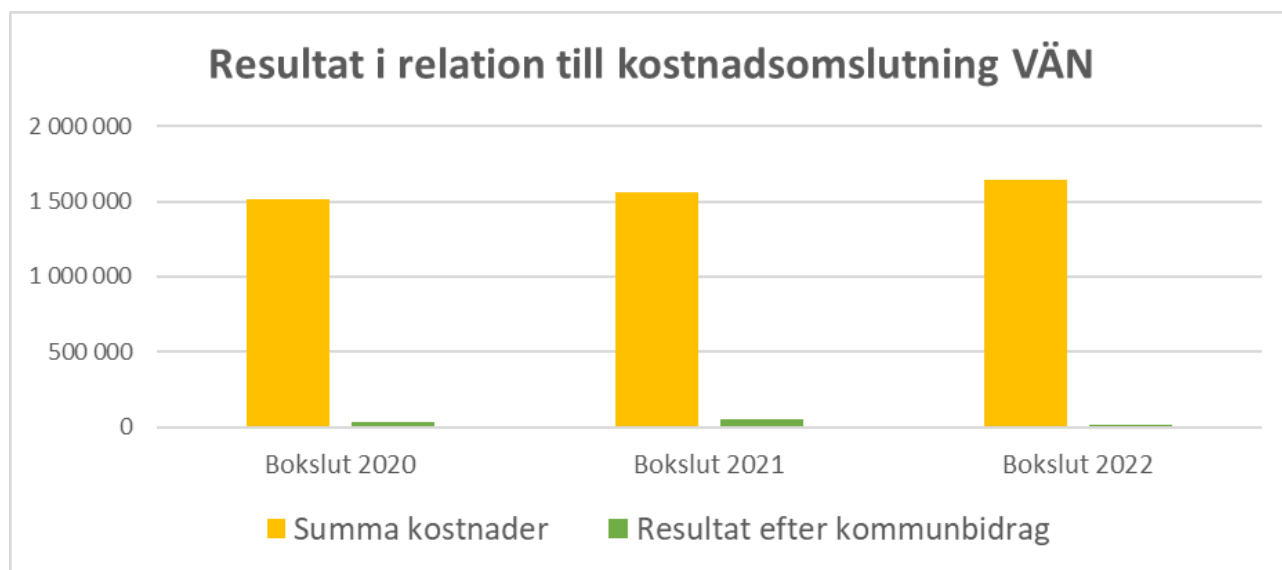

tidigare års intäkter. När genomförandegraden av volymer nu ökar påverkar det därmed intäkterna i positiv riktning. Nämndens intäkter avseende interna ersättningar översteg budgeten med 4,6 mnkr och består främst av försäljning av utförande verksamhet till Social omsorgsnämnden.

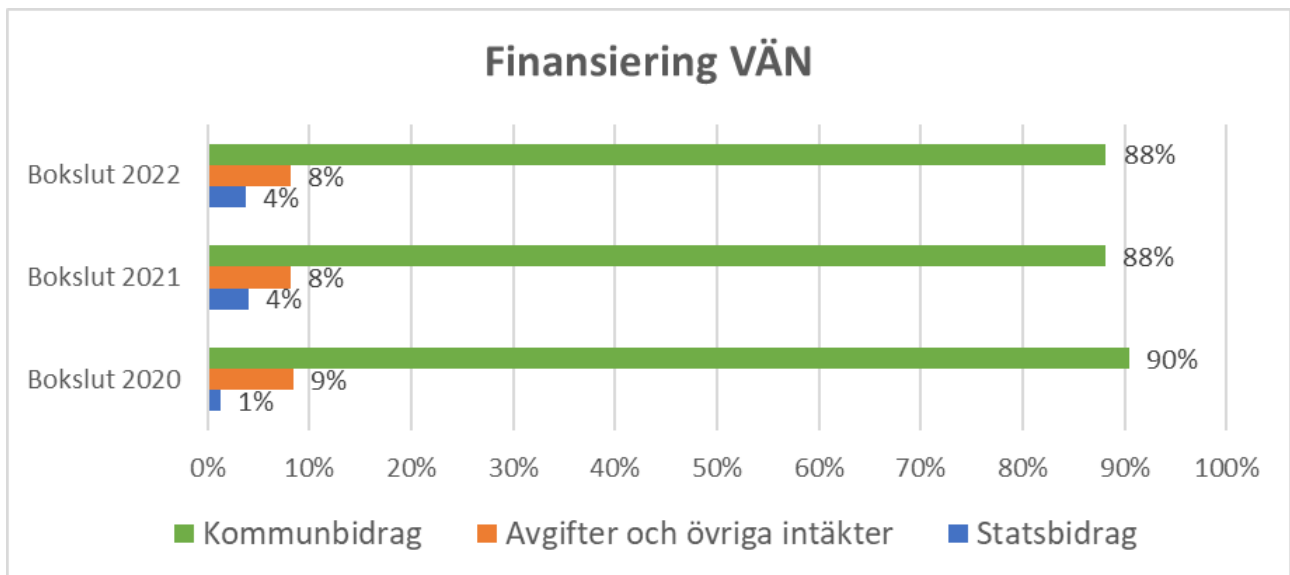
Kostnaderna för året blev 9,6 mnkr lägre än budgeterat och avvikelser återfinns inom samtliga kostnadsposter. Personalkostnaden avviker negativt mot budget med 7,7 mnkr och beror på att nämnden övertagit vård- och omsorgsboendet Kvibergsgatan i egen regi sedan oktober månad, en effekt av att upphandlingen av vård- och omsorgsboende i extern regi överklagades. Men även på grund av höga kostnader kopplat till frånvaro och kompetensförsörjning. Lokalkostnaderna avviker mot budget med ett överskott på 5,2 mnkr varav 3,2 mnkr beror på avsättningen för nya lokaler till tvätteri, samt att lokalvård felaktigt budgeterats som lokalkostnad istället för tjänsteköp. Kostnaderna för material och tjänster genererar ett överskott på 12,4 mnkr och beror på övertaget av Kvibergsgatan samt att införandet av trygghetsskapande välfärdsteknik har fått senareläggas.

Resultatanalys över tid

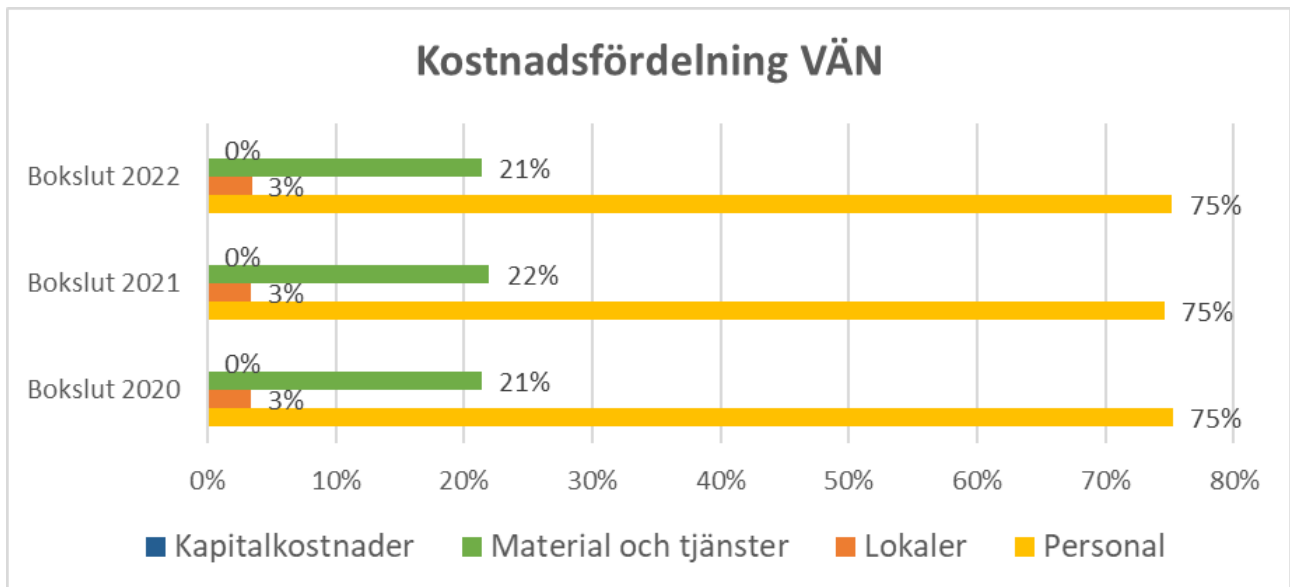
Nämnden har de senaste tre åren redovisat positiva resultat på mellan 18,4 och 54,0 mnkr, vilket motsvarar en positiv avvikelse på mellan 1,3 - 3,8 % i relation till den faktiska kostnadsomslutningen. Störst avvikelse under 2020-2022 har 2021 på 3,8 % som direkt kan härledas till pandemin där all verksamhet inte kunnat genomföras eller efterfrågats i den utsträckning som ett normalt år innebär. Under 2022 har en mer normaliserad verksamhet kunnat bedrivas och planeras vilket även syns på resultatet som har en avvikelse på 1,3 % av omslutningen.

Statsbidragens inverkan på nämndens ekonomi som uppstod i samband med pandemins utbrott blir tydlig vid analys av nämndens finansiering. Från att ha haft en stabil procentuell finansiering av verksamheten via kommunbidraget på 90 % och en marginell finansiering av statsbidrag på knappt 1 % har kommunbidragets andel minskat ner till 88 % medan statsbidragen har en markant ökning upp till 4 %. Den tidigare trenden med att statsbidragen påverkat nämndens resultat i positiv riktning är därmed från 2022 brutet. Statsbidragen är dock en osäker finansieringskälla vilket gör verksamheten svår att planera långsiktigt då få statsbidrag är beslutade över flera år. Statsbidragen är även svåra att snabbt omsätta till verksamhet, då de oftast är reglerade till vad de ska användas till, där tidsaspekten inte alltid ger utrymme för planering och omsättning till kostnader. De är heller inte anpassade till andra gällande lagar och regler, exempelvis lagen om offentlig upphandling. Nämndens största statsbidrag 2022 "God vård och omsorg" som för året uppgick till på 38,0 mnkr är dock väldigt generellt i sin omfattning och någorlunda stabil över tid.

Nämndens kostnadsfördelning över åren är stabil, där personalkostnader utgör 75 % av kostnaderna, vilket är att förvänta utifrån den typ av verksamhet som bedrivs.

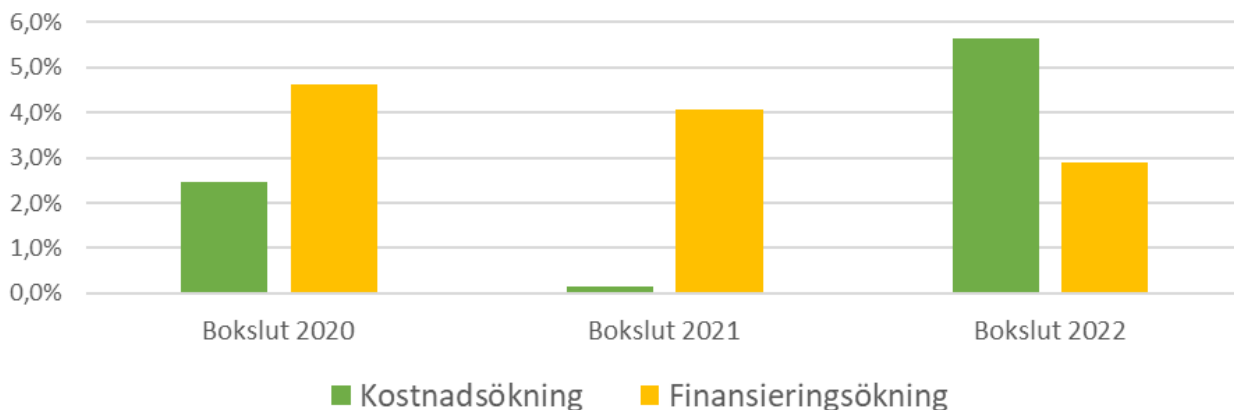

Under 2022 ökade kostnaderna mer än vad finansieringen gjorde, vilket inneburit att resultatet har minskat jämfört med 2020 och 2021, år där intäkterna ökade mer än kostnaderna.

En viss kostnadsökning från år till år är att förvänta och beror på den generella pris- och löneutveckling som årligen sker. Från att tidigare år ha en stabil kostnadsökning runt tre procent uppgår 2022 års kostnadsutveckling till 5,6 %. Ökningen kan kopplas dels till mer utförda volymer, men även till inflationen som är den högsta på flera decennier.

Trenden från 2020 och 2021 där nämndens finansiering ökade mer än kostnaderna har brutits under 2022 och uppgår till 2,9 %. Att finansieringsökningen minskar mot tidigare år beror på att statsbidragen stabiliserat sig och inte ökar på det sätt som det gjorde mellan 2020 och 2021.

Utveckling kostnader/ Finansiering VÄN

5.2 Budgetavvikelse

Verksamheternas nettokostnader

Tkr	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse
Central administration					
Intäkter	3 334	4 561	1 770	3 612	1 842
Kostnader	-48 250	-46 356	-50 314	-49 791	523
Resultat	-44 916	-41 795	-48 544	-46 179	2 365
Politisk verksamhet					
Intäkter	0	0	0	0	0
Kostnader	-2 182	-2 274	-2 732	-2 294	438
Resultat	-2 182	-2 274	-2 732	-2 294	438
Vård och omsorg i ordinärt boende					
Intäkter	45 659	58 777	60 945	63 039	2 094
Kostnader	-773 530	-714 449	-792 783	-769 932	22 851
Resultat	-727 871	-655 672	-731 838	-706 893	24 945
Vård och omsorg i särskilt boende					
Intäkter	73 330	98 815	93 729	99 986	6 257
Kostnader	-571 888	-673 312	-673 616	-685 485	-11 869
Resultat	-498 558	-574 497	-579 887	-585 499	-5 612
Övrig verksamhet					
Intäkter	25 945	28 870	31 107	29 682	-1 425
Kostnader	-118 204	-122 615	-131 657	-133 997	-2 340
Resultat	-92 259	-93 745	-100 550	-104 315	-3 765

Tkr	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse
Buffert					
Intäkter	0	0	0	0	0
Kostnader	0	0	0	0	0
Resultat	0	0	0	0	0
Totalt					
Intäkter	148 268	191 023	187 551	196 319	8 768
Kostnader	-1 514 054	-1 559 006	-1 651 102	-1 641 499	9 603
Resultat	-1 365 786	-1 367 983	-1 463 551	-1 445 180	18 371

5.3 Verksamhetsanalys

5.3.1 Central administration

Den centrala administrationen visar på ett överskott för året på 2,4 mnkr. Intäkterna avviker från budget med 1,8 mnkr och förklaras främst av ersättningar som inte varit budgeterade. Intäkten möts till stor del av en kostnad som inte heller den är budgeterad, varpå det inte får någon resultatpåverkan.

På kostnadssidan avviker utfallet med 0,5 mnkr gentemot budgeten, en avvikelse som varit större om kostnaderna som mött de obudgeterade intäkterna ovan varit budgeterade. Framtidens vårdinformationsmiljö (FVM) är pausad och skjuten på framtiden, vilket genererat en avvikelse på 1,3 mnkr. Utöver det finns vakanta tjänster som skapat ett överskott för verksamheten.

Under året har införandet av Trygghetsskapande välfärdsteknik tagit mycket tid i anspråk. Det planerade breddinförandet av tekniken har fått skjutas fram och planeras att genomföras i början av 2023.

SKR har en pågående överenskommelse med regeringen för perioden 2020-2022 gällande "Teknik, kvalitet och effektivitet med den äldre i fokus" som syftar till att ge kommunerna bättre förutsättningar att utveckla sin verksamhet genom digitalisering inom äldreomsorgen. Borås Stad är även utsedd som en av tio modellkommuner i överenskommelsen, vars syfte är att Staden tillsammans med SKR ska dela med sig av erfarenheter till övriga kommuner och fortsätta den digitala utvecklingen med att ge seniorer ett digitalt innanförskap. Projektet har finansierats fullt ut av statsbidrag.

5.3.2 Politisk verksamhet

Den politiska verksamheten redovisar ett överskott på 0,4 mnkr. Överskottet beror på att nämnden inte kunnat genomföra studiebesök och utvecklingsarbete på önskvärt sätt med hänvisning till pandemin och utfärdade rekommendationer.

Vård- och äldrenämnden har under året haft tolv nämndmöten, varav ett extrainsatt. Under året avslutades det ettåriga testet med webbsända sammanträden, vilket påbörjades under 2021.

Uppföljningen påvisade inte att syftet hade uppnåtts, vilket var att möjliggöra för allmänheten att ta del av mötena på ett breddat sätt och har inte förlängts.

Nämnden tog vid ett extrainsatt möte i januari beslut om att verksamheten fick möjlighet att ställa in vissa insatser, som kunde prioriteras bort utan att brukare skulle påverkas negativt, då verksamheten hade en mycket utmanande bemanningssituation och svårt att utföra samtliga insatser. Ett beslut som upphörde 13 februari då bemanningläget stabiliserats.

5.3.3 Vård och omsorg i ordinärt boende

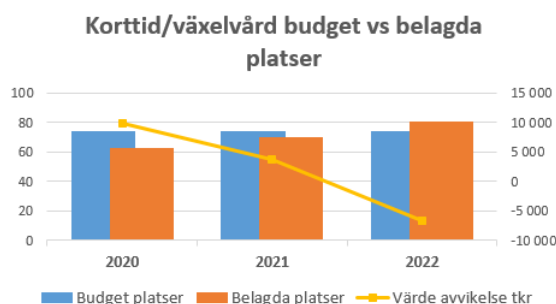
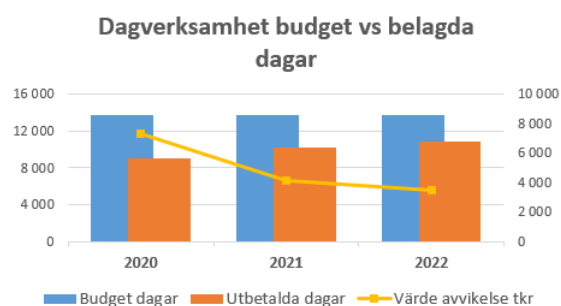
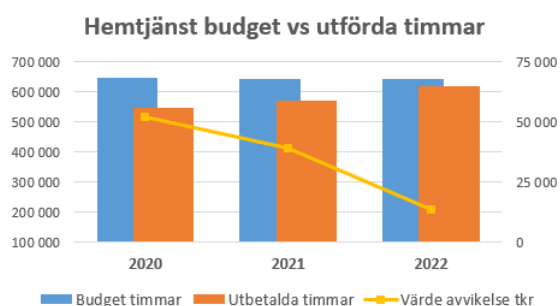
Verksamheten innefattar såväl beställandet som utförandet av insatser inom hemtjänst, korttidsvård, dagverksamhet och bostadsanpassning. Verksamheten är nämndens största och utgör nära hälften av uppdraget.

Verksamheten genererar ett överskott på 24,9 mnkr. Ett överskott var att vänta och kopplas bland annat till mindre efterfrågan av insatser i förhållande till avsatt volymbudget, främst inom hemtjänsten, dvs mindre insatser än budgeterat har utförts.

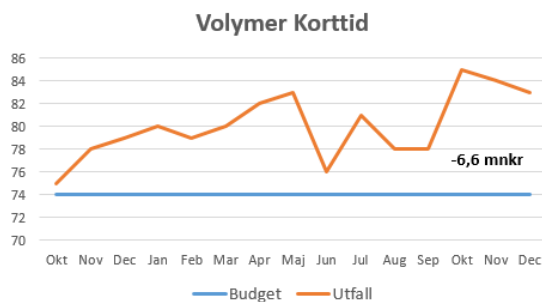
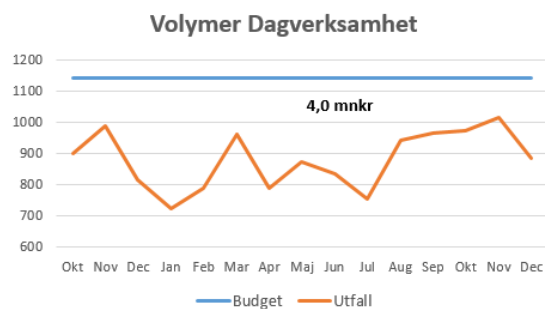
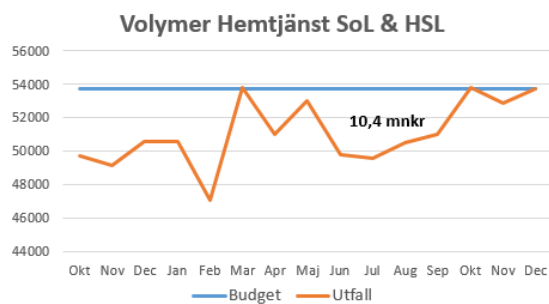
Intäkterna överstiger budget med 2,1 mnkr och har avvikelser inom posterna statsbidrag med -5,7 mnkr, försäljning av verksamhet med ett överskott på 5,2 mkr och omsorgs/taxeavgifter med 1,8 mnkr. Avvikelsen på statsbidragen beror på fördelningen av medlen mellan ordinärt och särskilt boende. Vid budgeteringen antogs att en större del av statsbidragen "God vård och omsorg" skulle nyttjas inom det ordinära boendet vilket inte gjorts. Överskottet på försäljning av verksamhet avser de insatser nämnden utfört för Sociala omsorgsnämnden inom främst socialtjänstens verksamhetsområde, en insats som varit mer omfattande än budgeterad nivå.

Kostnaderna är 22,9 mnkr lägre än budgeterat fördelat på personalkostnader med 10,0 mnkr och material och tjänster med 13,0 mnkr. Att personalkostnaderna avviker gentemot budget förklaras av att mindre volymer utförts i egen regi än budgeterat. Avvikelsen inom material och tjänstekostnader kopplas till att breddinförandet av trygghetsskapande välfärdsteknik senarelagts och inte påverkat utfallet innevarande år med ett överskott på 2,2 mnkr, att mindre volymer utförts i extern regi gentemot budget på 5,6 mnkr och överskott inom bostadsbidragsanpassningen på 3,3 mnkr.

Nämndens interna resursfördelningsmodell fördelar resurser till verkställande enheter utifrån utförda insatser. Ett överskott är därmed att förvänta när utförda volymer inte når upp till de budgeterade. Samtliga volymer inom ordinärt boende har återhämtat sig sedan pandemins nedgång där de utförda volymerna har ökat sedan föregående år.

På beställarsidan redovisas ett överskott för året kopplat till volymer på 7,6 mnkr, av dessa utgör hemtjänsten +12,4 mnkr, dagverksamheten +4,0 mnkr och korttidsvård -8,8 mnkr. I summorna ingår även köp av korttidsplatser i Ulricehamn med 2,2 mnkr för att hantera kösituationen på nämndens vård- och omsorgsboenden samt köp av hemtjänst i annan kommun på grund av brukarens tillfälliga vistelse i annan ort med 1,6 mnkr.

Myndighet har under året ökat sitt fokus på att rätt beslut till rätt person vid rätt tillfälle ska finnas, vilket innebär att följa upp beviljade insatser och göra omprövningar av fattade beslut för att säkerställa brukarens aktuella behov. Under året har extra fokus legat på beslut gällande korttidsplaceringar där målet varit att platserna ska användas så optimalt som möjligt och att brukaren inte ska vara längre än nödvändigt på korttiden.

Hemtjänsten har under senare delen av hösten ökat sitt utförande av den beställda tiden, vilket ses som en konsekvens av fullbeläggning på vobo och omställningen till nära vård. När det är fullbelagt på vobo blir brukare med vobo-beslut kvar i ordinärt boende längre alternativt på korttiden vilket påverkar såväl volym inom korttid och hemtjänst. Omställning till nära vård medför att fler brukare/patienter får sina medicinska behov utförda i det ordinära boendet via mobila team varpå man kan undvika inläggning inom slutenvården. Vid en eventuell slutenvårdsvistelse kortas vårdtiden ner och utskrivningen går betydligt fortare och brukare/patient som efter inläggningen har stora vårdbehov får detta utfört i det egna boendet.

Hemtjänst

Den utförande verksamheten har de senaste åren haft svårt att få sin budget i balans, men redovisar för året ett överskott. Främsta orsaken till överskottet är att utförandegraden ökat, vilket kan kopplas till nämndens brist på vård- och omsorgsboenden vilket i sin tur påverkat korttidsplatser, där hemtjänsten fått fylla upp behovet.

Det totala antalet unika brukare per år har under de senaste tre åren legat relativt konstant på 2 900. Snittet per månad med hemtjänstävande är även det relativt konstant runt 1 800 brukare per månad. En förklaring att antalet brukare inte ökar över tid trots en åldrande befolkning kan vara att äldre idag är friskare samt att nämndens förebyggande arbete ger effekt. Budgeterad volym innevarande år avseende hemtjänst uppgick till 645 000 timmar varav nästan 612 000 timmar utförts (95 %). De totala utförda timmarna har ökat sedan föregående år, att ställa i relation till att antalet brukare inte ökar, vilket talar för att den enskildes behov av mer omfattande hjälp ökat.

Omställningen till Nära Vård och att den primära vården allt mer sker i hemmet innebär en förskjutning av vården och ökad belastning för hemtjänsten. Vårdtiderna inom slutenvården är kortare, flödena från utskrivning till hemgång allt mer snabba och kravet på högre kompetenser inom verksamheten har ökat vilket är utmanande för verksamheten. I takt med att vårdtiden inom slutenvården minskar ökar trycket på verksamheten att kunna ta hem brukaren tidigare, i de fall detta inte lyckats blir kommun betalningsansvarig för utskrivningsklara patienter, en kostnad som för 2022 uppgick till 0,7 mnkr. För att möta de allt snabbare flödena ut från sjukhusets slutenvård har nämnden

arbetat fram en modell inom hemtjänsten som benämns "Trygg och säker hemgång". Det nya arbetssättet ska vara trygghetsskapande i vårdövergången och medföra att brukaren i så många fall som möjligt inte behöver återinskrivas till slutet vård.

Arbetsättet med att implementera fast omsorgskontakt, som sedan 1 juli i år är lagstadgat pågår. Syftet är att stärka mötet och skapa en bra relation mellan den person som har hemtjänst och medarbetare så att kvalitet i form av kontinuitet, trygghet, delaktighet och inflytande nås i högre utsträckning. Under 2023 införs även krav på att enbart undersköterskor får inneha rollen som fast omsorgskontakt, vilket innebär en utmaning för verksamheten, som redan nu har svårt att bemanna samtliga tjänster. Servicebiträden, vars uppgift är att utföra insatser som inte kräver omvårdnad, finns numera i samtliga hemtjänstgrupper. Genom att separera insatserna kan undersköterskorna avlastas och fokusera på omvårdnaden.

Verksamheten har sedan tidigare infört 11 timmars dygnsvila för hemtjänstens medarbetare vilket gör att förändringsarbetet som krävs för de skärpta reglerna för dygnsvilan 1 oktober 2023 redan är genomförda.

Dagverksamhet

Av budgeterade 13 700 besök inom dagverksamheten har 10 500 stycken genomförts (77 %). Verksamheten upplever att den är fullbelagd beträffande inskrivna brukare dock kommer inte alla på sina inplanerade dagar varför det medför ett överskott på verksamhetsposten hos beställarfunktionen. Den utförande verksamheten redovisar ett underskott för året på 3,5 mnkr och avvikelser återfinns till sin helhet på intäktsidan avseende beläggningsgraden. Efterfrågan på placering på kväll och helg nyttjas inte i någon större utsträckning vilket påverkar intäkten.

Antalet unika brukare uppgick 2022 till 159 stycken att sätta i relation till nämndens behovsprognos som visar på att behovet uppgår till 176 unika personer under 2022. Den demografiska utvecklingen visar på ökat antal äldre i befolkningen och att antalet platser på dagverksamhet behöver utökas framöver. Under våren 2022 presenterades en utredning kring hur denna utökning skulle kunna gå till, dock har ännu inga beslut fattats kring åtgärder.

Korttidsvård

Av nämndens 82 tillgängliga platser budgeterades en beläggning på totalt 74 stycken, och den faktiska beläggningsgraden uppgår till 81 stycken. Det har varit ett hårt tryck på korttidsverksamheten under hela året, vilket beror på att många brukare är på korttiden i väntan på att få sitt beslut om vobo verkställt. Åtgärder som vidtagits under året är överbeläggningar samt att nämnden utifrån ett samverkansavtal inom Sjuhärad/Boråsregionen kunnat köpa mellan två till sju korttidsplatser av Ulricehamn kommun beroende på deras egna tillgång och efterfrågan.

Den utförande verksamheten redovisar ett positivt resultat för verksamheten på 1,7 mnkr och förklaras av den mycket höga beläggningsgraden. Den höga beläggningsgraden har under året genererat mer intäkter än kostnader, trots att kostnaderna för sjukskrivning och övertid varit hög.

Hälso- och sjukvård

Som vårdgivare ansvarar Vård - och äldrenämnden för den kommunala hälso- och sjukvården inom nämndens verksamhetsområde. Verksamheten bedrivs av legitimerad personal i patientens egna hem, alternativt på korttidsboende, där patienten ska ges en god vård och med hög patientsäkerhet. De allt mer kvalificerade vårdinsatserna i den kommunala hälso- och sjukvården ställer krav på en god samverkan med våra vårdgrannar/mellan vårdgivare och på informationsöverföring.

Under året har arbetet med att ta fram en gemensam huvudprocess för hälso- och sjukvård inom sociala klustret fortsatt. Processens syfte är att säkerställa en likställd hälso- och sjukvård i Borås Stad. Genom att ta fram gemensamma arbetsätt och rutiner kan verksamheten lättare säkerställa att patienterna ges en god, säker och kostnadseffektiv vård som främjar jämställdheten.

Omställningen till Nära Vård innebär förändring och nya arbetsätt i den regionala sjukvården vilket medför en förskjutning av vården, kortare ledtider vid utskrivning från sjukhuset och allt mer avancerad

sjukvård i hemmet. Detta ställer höga krav på medarbetarna för att upprätthålla god vård med hög patientsäkerhet.

Under året har bemanningssituationen varit både ansträngd och utmanande, framförallt vad gäller sjuksköterskor. Det har både varit svårt att tillsätta vakanta tjänster i kombination med att bemanning via externa företag varit begränsad. Möjligheten att rekrytera legitimerad personal ser fortsatt sämre ut framöver, verksamheten noterar ett minskat inflöde av sökande till utlysta tjänster.

Personalomsättningen de senaste tre åren visar på en negativ trend. Tendensen är oroande med tanke på verksamhetens behov av att förstärka med fler sjuksköterskor både till antal och kompetens. Det är därmed av stor vikt att det strategiska arbetet med kompsförsörjningsplaner fortsätter. Utmaningarna med kompetensförsörjningen är även orsaken till verksamhetens underskott som för året uppgår till 6,0 mnkr avseende ordinärt boende.

5.3.4 Vård och omsorg i särskilt boende

Verksamheten genererar ett underskott på 5,6 mnkr för året gentemot budget. Intäkterna ligger 6,3 mnkr över budget där de största avvikelserna beror på ökade avgiftsintäkter med 1,5 mnkr och statsbidrag på 4,0 mnkr. Avgiftsintäkterna överstiger budgeten med anledning av den höga beläggningen på vård- och omsorgsboendena jämfört med tidigare år. Att statsbidragen överstiger budgeten beror på fördelningen mellan ordinärt och särskilt boende. Vid budgeteringen antogs att en mindre del av statsbidragen "God vård och omsorg" skulle nyttjas inom det särskilda boendet vilket inte gjorts.

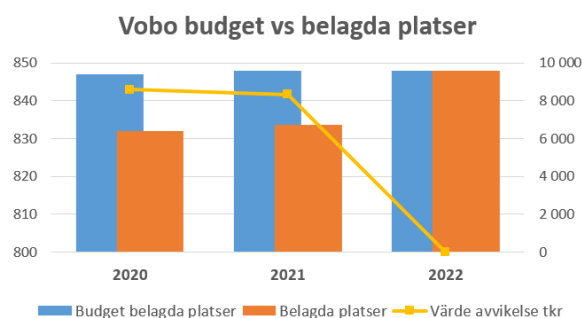
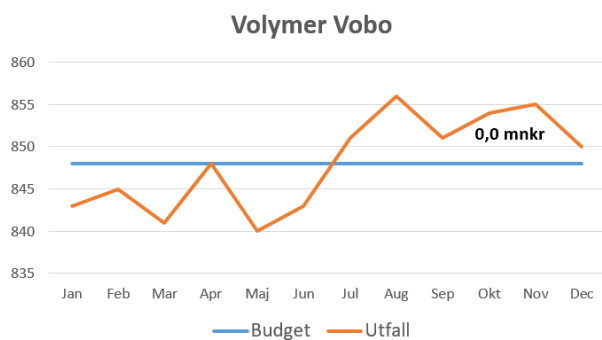
Kostnaderna överstiger budget med 11,9 mnkr fördelat på personalkostnader -19,4 mnkr, material och tjänster +4,2 mnkr och lokaler med +3,7 mnkr. Ett underskott på kostnadssidan var att vänta, då verksamheten inledde året med omfattande restriktioner vilket ledde till hög sjukfrånvaro och dyra personalkostnader. Att personalkostnader avviker negativt från budgeten med nära 20 mnkr beror på att nämnden övertog vård- och omsorgsboendet Kvibergsgatan i egen regi i samband med att avtalet med föregående utförare löpte ut och att den nya upphandlingen överklagades. Det är även anledningen till överskottet på material och tjänster. Verksamheten har även köpt vård- och omsorgsboenden i annan kommun, vilket påverkar kostnaderna. Överskottet på lokaler beror till stor del på att lokalvårdskostnader felaktigt budgeterats som en lokalkostnad i stället för en tjänstekostnad.

Breddinförandet av trygghetsskapande välfärdsteknik var planerad att genomföras under året, men har fått skjutas framåt på grund av tekniska skäl. Senareläggningen av införandet påverkar resultatet positivt med 2,8 mnkr.

Nämndens interna resursfördelningsmodell fördelar resurser till verkställande enheter utifrån utförda insatser som på vård- och omsorgsboende är direkt kopplat till beläggningen. När beläggningen understiger budget behöver verksamheten anpassa sina kostnader och ett överskott är att vänta, och tvärtom. Under 2022 har beläggningen motsvarat den budgeterade nivån på 848 platser, varpå något överskott på volymerna inte uppstått, dock har ersättningen till den utförande verksamheten avseende parboende genererat ett underskott på 1,0 mnkr. Ersättning som inte funnits avsatta medel för.

Då nämndens vård- och omsorgsboenden varit fullbelagda under året har flera personer fått stå i kö för att få sina boendebeslut verkställda. För att lösa den uppkomna situationen har samverkansavtal ingåtts med Sjuhärad/Boråsregionen och nämnden har genom avtalet möjlighet köpa upp till fem boendeplatser i Ulricehamns kommun. Nämnden köper även plats med anledning av behov i utifrån nationella minoriteter. Årssnittet på de externt köpta platserna uppgår till 3,5, men i slutet av året har nämnden sju pågående externa platsköp. Köp av plats utanför kommunen har genererat ett underskott på 2,3 mnkr.

För att snabbare möta behovet av boendeplacering arbetar verksamheten aktivt för att korta processen för in- och utflyttning och för att effektivisera in och utflytt pågår ett samarbete med Lokalförsörjningsförvaltningen och Servicekontoret. I snitt tar det 104 dagar från att man ansöker om vobo tills ett erbjudande om verkställighet ges och varje lägenhet står i snitt tom 22 dagar innan ny brukare flyttar in.

Nämnden har under året inte kunnat lämna erbjudande om placering inom tre månader till alla brukare. Den senaste rapporteringen till IVO som nämnden gjorde efter kvartal 3 visade på att det fanns 59 ej verkställda beslut på vård- och omsorgsboende varav 43 av dessa inte hade anvisats plats alls.

2022 budgeterades antalet belagda vobo-platser till totalt 848 stycken, trots att behovsprognosen som nämndens behovsprognos 2022-2032 visar på att behovet utifrån demografin är 891 platser innevarande år och uppgår till 903 platser för 2023. Anledningen att fler belagda platser inte budgeteras beror på att nämnden endast producerar 868 platser. Den aktuella situationen är svårlost då staden inte har möjlighet att skyndsamt öka antalet boendeplatser i avvaktan på att Kristinegränd med 73 platser står klart i början av 2025.

Trots en hög beläggning under året på samtliga vård- och omsorgsboenden, redovisar den utförande verksamheten ett negativt resultat för året. Året inleddes med en hög sjukfrånvaro och ökade kostnader för timanställda och övertidsersättning. Ökade personalkostnader har sedan kvarstått under nästintill helar året av olika orsaker. Dels var sommaren en utmaning med högre sjukskrivningstal än vanligt, oerfarna vikarier klarade inte av arbetsmängden på en normal bemanningsnivå, vilket resulterade i ett behov av att förstärka bemanningen för att säkra kvaliteten i vård- och omsorgen. Under hösten fortsatte den höga sjukfrånvaron vilket påverkat behovet och vikarier och därmed ökat kostnaderna.

En tendens som verksamheten ser är att brukare har mer komplicerade och stora vård- och omvårdnadsbehov, vilket ställer utmanande krav på såväl kompetens som personalresurser. Antalet "vårdtunga" brukare har även varit fler än tidigare år. En vårdtung brukare kräver en annan nivå av bemanning till följd av kontinuerliga livsuppehållande vårdinsatser såsom andningshjälp.

Under året har verksamheten i allt större omfattning kunnat återgå till vardagen så som den såg ut innan pandemin. Verksamheten har återupptagit brukarråd och anhörigträffar vilket därmed ökat delaktigheten för såväl brukare som anhöriga. En meningsfull dag för de boende är i fokus och SoL-stödjarnas arbete skapar förutsättningar genom aktivitet och gemenskap men också genom individanpassade insatser.

Hälso- och sjukvård

Som vårdgivare ansvarar Vård - och äldrenämnden för den kommunala hälso- och sjukvården inom nämndens verksamhetsområde. Verksamheten bedrivs av legitimerad personal i patientens egna hem på vård- och omsorgsboendet där patienten ska ges en god vård och med hög patientsäkerhet. De allt mer kvalificerade vårdinsatserna i den kommunala hälso- och sjukvården ställer krav på en god samverkan

med våra vårdgrannar/mellan vårdgivare och på informationsöverföring.

Under året har arbetet med att ta fram en gemensam huvudprocess för hälso- och sjukvård inom sociala klustret fortsatt. Processens syfte är att säkerställa en likställd hälso- och sjukvård i Borås stad. Genom att ta fram gemensamma arbetsätt och rutiner kan verksamheten lättare säkerställa att patienterna ges en god, säker och kostnadseffektiv vård som främjar jämställdheten.

Under året har bemanningssituationen varit både ansträngd och utmanande, framförallt vad gäller sjuksköterskor. Det har både varit svårt att tillsätta vakanta tjänster i kombination med att bemanning via externa företag varit begränsad. Möjligheten att rekrytera legitimerad personal ser fortsatt sämre ut framöver, verksamheten noterar ett minskat inflöde av sökande till utlysta tjänster.

Personalomsättningen de senaste tre åren visar på en negativ trend. Tendensen är oroande med tanke på verksamhetens behov av att förstärka med fler sjuksköterskor både till antal och kompetens. Det är därmed av stor vikt att det strategiska arbetet med kompsförsörjningsplaner fortsätter. Utmaningarna med kompetensförsörjningen är även orsaken till verksamhetens underskott som för året uppgår till 5,2 mnkr avseende särskilt boende.

5.3.5 Övrig verksamhet

Nämndens övriga verksamhet som består av kost- och vaktmästeriorganisation, förebyggande verksamhet samt välfärdsteknik och IT genererar ett underskott för året på 3,8 mnkr.

Intäkterna avviker negativt från budget med 1,4 mnkr och beror främst på stängda restauranger kopplat till pandemin. Restaurangerna fick under 2020 stänga som en direkt konsekvens av pandemin och har sedan återöppnandet som skedde under hösten 2021 inte nått upp till den nivå som rådde innan stängning, vilket var förhoppningen inför 2022.

Även kostnadssidan har ett underskott vid årets slut som uppgår till 2,3 mnkr. Personalkostnaderna uppvisar ett överskott på 1,5 mnkr och beror på anpassningar för att möta övriga kostnader och intäktsbortfall. Lokalkostnaderna genererar ett överskott på 1,7 mnkr och beror på att avsatta medel för tvätterilokalen ännu inte kommit i bruk. Material och tjänstekostnaderna redovisar ett underskott på 5,6 mnkr och beror till stor del av ökade kostnader för livsmedel på grund av inflationen men även på grund av köp av inventarier till bland annat mötesplatser, kostnader som inte varit budgeterade.

Kost- och vaktmästeriverksamhet

Verksamheten redovisar ett underskott för året på 4,5 mnkr, vilket främst beror på ökade livsmedelskostnader, där utfallet överstiger budget med 3,3 mnkr. Men även på grund av minskade försäljningsintäkter från restaurangerna. Köken har sett över matsedelsplanering, ekologiska inköp samt arbetat med att minska matsvinnet för att nå ekonomisk balans. Under 2023 fortsätter arbetet med att hitta effektiviseringsmöjligheter för att minska kostnaderna.

Verksamheten har i samverkan med kärnverksamheten fortsatt arbetet med att öka kvaliteten på måltiderna för våra brukare. Brukarundersökningarna visar ett bra resultat och målet är att förbättra det ytterligare under 2023. Inköp av ekologiska/närproducerade livsmedel har minskat något under året till följd av de kraftigt ökade livsmedelskostnaderna. Två restauranger, Dalhem och Skogslid ingår tillsammans med Högskolan i projektet No Time 2 Waste för att minska matsvinn och plast.

Inom verksamheten kyld mat har samarbetet med Coop och hemtjänst förbättrats vilket har lett till färre fel och nöjdare kunder/brukare. Tillagning och leverans av specialkost till brukare i ordinärt boende har fungerat väl.

Upphandlingen av tvätt är slutförd och kommer att utföras av Samhall som påbörjade under hösten. Enligt den nya överenskommelsen med mittsamverkan kommer all tvätt framöver läggas på den externa leverantören vilket innebär att en översyn av Resursgruppens framtida uppdrag behöver göras. Tvättstugan på Sjöbo avvecklas under slutet av 2022 och tvättstugan på Våglängdsgatan under våren 2023.

Förebyggande verksamhet

Den förebyggande verksamheten genererar ett underskott för året på 2,4 mnkr, vilket främst beror på kostnader kopplade till den nya mötesplatsen i Hultahuset och det nya trygghetsboendet i Regementsstaden inte fanns budgeterade.

Nämnden har identifierat välfärdsteknik som en framgångsfaktor för att möta framtida utmaningar inom äldreomsorgen. Ett ökat teknikanvändande hos äldre samt bättre användande av välfärdsteknik ger även möjlighet till ett självständigare liv och att inträdet till äldreomsorgen troligtvis kan skjutas framåt för individen. Seniorer har möjligheten att få digitalt stöd via förenklat beslutsfattande, med syfte att få senioren att känna sig trygg med tekniken och därmed bättre kunna ta del av insatser baserat på välfärdsteknik. Via nämndens seniorhälsokonsulenter får senioren hjälp med digitalt stöd och tekniska lösningar.

Nya digitala arbetssätt och aktiviteter har provats under pandemin då fysiska möten inte gick att genomföra i samma utsträckning som vanligt och de mobila mötesplatserna i form av bussar har lockat många nya besökare. Nämndens mötesplatser var stängda under tre veckor i början av året för att stötta övriga verksamheter med den svåra bemanningssituationen som då rådde. Visa digitala aktiviteter kunde trots detta genomföras.

Projektet med utlåning av surfplattor till personer från 75 år och uppåt pågår enligt plan och har blivit väldigt uppskattat av stadens seniorer och efterfrågan är stor.

Borås stad uppmärksammades som Sveriges anhörigkommun 2022, för det goda arbete de gör för Borås stads medborgare. En viktig del för anhörigstödarna är nätverkande och information till olika aktörer för att sprida kunskap om det stöd de kan ge anhöriga, som har gett ett bra resultat.

5.3.6 Buffert

Nämnden avsatte 1 % av kommunbidraget storlek i budgeten till en buffert för oförutsedda kostnader enligt gällande reglemente. Nämnden tog på sitt februarimöte beslut om att nyttja 12,0 mnkr av 2022 års buffert för att finansiera verksamhetens skyddsutrustning efter Kommunfullmäktiges beslut om att verksamheterna från och med 2022 själva ska bekosta denna. Vid årets slut uppgick kostnaderna till 10,2 mnkr.

På nämndens septembermöte beslutades att kvarvarande medel ska bekosta oförutsedda kostnader för inhyrd legitimerad personal. Men även för att bekosta julaktivitet för de boende på vård- och omsorgsboende samt möjliggöra en skattefri julgåva enligt gällande regelverk till nämndens anställda.

6 Konsekvenser av coronaviruset

Vård- och äldreomsorgen har sedan pandemin utbrott hanterat och involverat dess påverkan på verksamheten i form av såväl upprättande och översyn av rutiner samt nya arbetssätt i vardagen. Covid-19 är idag en sjukdom som hanteras inom det ordinarie arbete även om dess påverkan stundvis kan vara intensiv.

Kommunfullmäktige tog i början av året ett beslut om att verksamheten från 2022 ska bekosta skyddsutrustning, vilket sedan pandemins utbrott bekostats av Kommunfullmäktige. Beslutet prognostiserades påverka nämnden ekonomi med 12,0 mnkr, kostnader som beslutades finansieras med nämndens buffertmedel innevarande år. Faktiskt utfall för 2022 uppgick till 10,2 mnkr.

Verksamhet / Händelse	Uppskattad ekonomisk konsekvens 2022, tkr
Skyddsmaterial	9 568
Krisberedskap, organisation	623
Summa	10 191

7 Jämställdhetsperspektivet

Vård- och äldregruppen ska ge likvärdigt stöd och service till stadens invånare oavsett kön. Stöd och service ges utifrån individens behov och önskemål. Nämnden tar inte hänsyn till kön vid fördelning av budget mellan verksamheter.

Analys utifrån könsuppdelad statistik

I nämndens uppföljning av grunduppdraget används könsuppdelad statistik där det finns sådan. Det möjliggör en analys utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Det kan handla om antalet brukare/patienter samt biståndsbedömda och utförda insatser. Nämndens redovisning av gynnande ej verkställda beslut redovisas också uppdelat på kön. Även i sammanställning av statistik och i analys av resultat från brukarundersökningar, Öppna jämförelser och kvalitetsregister används könsuppdelad statistik.

Statistik visar att den del av nämndens målgrupp som är 65 år och äldre så har en högre andel av kvinnorna behov av stöd. Det beror på att antalet kvinnor är högre än antalet män, särskilt från 80 år och äldre då fler har behov av insatser från äldreomsorgen.

Även i sammanställning av statistik och i analys av resultat från brukarundersökningar, Öppna jämförelser och kvalitetsregister används könsuppdelad statistik. I brukarundersökningarna är kvinnor sammantaget mer nöjda med sitt vård- och omsorgsboende än vad män är. Kvinnorna är mer nöjda med sin lägenhet, de gemensamma utrymmena och utomhusmiljön jämfört med männen. De upplever också i högre utsträckning att personalen har tillräckligt med tid för att utföra sitt arbete. Kvinnorna är mer nöjda med de aktiviteter som erbjuds på vård- och omsorgsboendet. Verksamheten arbetar för att fånga upp vilka önskemål om aktiviteter som männen har, men kan se att generella skillnader i hur män och kvinnor uppfattar sociala sammanhang finns kvar även när de blir äldre och flyttar till ett vård- och omsorgsboende.

Kvinnor och män är sammantaget lika nöjda med sin hemtjänst. Män upplever i högre utsträckning än kvinnor att de kan påverka vid vilka tider personalen kommer till dem. Männen upplever också i högre utsträckning att personalen har tillräckligt med tid för att kunna utföra sitt arbete och att det vid behov är lätt att komma i kontakt med hemtjänstpersonalen.

I statistiken från kvalitetsregistret för palliativ vård, Palliativregistret, syns inga skillnader mellan män och kvinnor.

Män i hälsa

Ett mål inom VO-College är att öka andelen män inom vård och omsorg. En aktivitet/åtgärd kopplat till detta är satsningen Män i hälsa där syftet är att bredda rekryteringen ur ett jämställdhetsperspektiv och för att öka attraktiviteten för arbete inom vård och omsorg. Konceptet erbjuder omställning, för män i olika åldrar med tidigare arbetserfarenhet från andra branscher, till undersköterskeyrket där deltagarna får finansierad vård- och omsorgsutbildning. Parallellt arbetar man med normbrytande kommunikation på arbetsplatserna och skapar genom deltagarna fler rollmodeller som kan bidra till en breddad rekrytering avseende jämställdhetsperspektivet. Under 2022 har den första klassen startat upp och Vård- och äldreförvaltningen tar emot potentiella medarbetare för praktik under studietid. Konceptet har marknadsförts i flera olika mediekanalet och fått positiv respons för det normbrytande arbetet och motverkandet av könsstereotypa uppfattningar.

Arbetsgivarperspektivet

Vård- och äldreomsorgen har under året arbetat strategiskt och normkritiskt för en breddad rekrytering och verkat för att attrahera både män och kvinnor till specifika yrkeskategorier oavsett traditionella könsstrukturer. Genom Vård- och omsorgscollege har förvaltningen utbildat yrkesambassadörer med syfte att stärka medarbetaren att på ett inkluderande sätt representera oss som arbetsgivare. Förvaltningen har kontinuerligt under året deltagit på flertalet mässor och skolbesök för att attrahera blivande medarbetare, arbetsgivarrepresentationen vid dessa tillfällen är strategiskt utvalt med syfte att skapa goda rollmodeller och bidra till mångfald. Representationen har visat på goda effekter avseende intresset för oss som arbetsgivare och våra yrken hos så väl män som kvinnor. Förvaltningen arbetar medvetet med ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv vid digitala representationer, utannonserade tjänster marknadsförs på sociala medier genom strategiskt utformat material, där budskap och utvalda ambassadörer speglar mångfald och bryter traditionella könsnormer.

Under året har chefer och stödfunktioner utbildats i lön och lönesättning, vilket bidragit till kompetens i området även utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete omhändertar jämställdhetsperspektivet genom riktlinjer och stödmaterial bland annat avseende diskriminering. Genom att tillämpa ett strategiskt normkritiskt arbete vid så väl insatser för att attrahera som att utveckla och behålla medarbetare verkar förvaltningen för jämställdhet.

Ambassadörs arbete inom nämnden

Ambassadörer har deltagit på Almåsgymnasiets Efter-plugget-mässa våren 2022, Vuxenutbildningens BR.Vuxmässa i maj 2022 och Vuxenutbildningens Utbildningsmässa i oktober 2022. Under samtliga mässor har ambassadörerna förespråkat det mångfacetterade arbete som undersköterskor utför. Ambassadörerna har informerat om undersköterskans roll och uppdrag, vilka praktiska delar en undersköterska utför i arbetet, möjligheterna till anställning inom Vård- och äldreomsorgen, hur arbetstid förhåller sig samt vilka möjligheter till karriär som kan förväntas som undersköterska. Extra fokus under mässorna låg på att förespråka vård- och omsorgsutbildning och visa på den mångfald som finns inom Vård- och äldreomsorgen. För att främja inkludering och jämställdhet har urvalet av ambassadörer till dessa mässor utgått från ett heterogent urval där både kvinnor och män varit representerade. Representationen av både män och kvinnor som ambassadörer på mässor, tillsammans med marknadsföringsmaterial baserat utifrån ett jämställdhetsperspektiv, har fler kontakter med elever möjliggjorts. Påvisande av mångfald i ambassadörskapet och marknadsföringen har öppnat upp och möjliggjort fler vård- och omsorgsintresserade elever och arbetssökande, oberoende av könstillhörighet.

Våld i nära relation

Vård- och äldreomsorgens ansvar handlar främst om att uppmärksamma och stödja våldsutsatta personer att ta emot stödinsatser från Relationsvårdsenheten. Nämnden följer lagstiftningen om våld i nära relation och den rutin som ger stöd till chefer och medarbetare har under året uppdaterats utifrån nya lagkrav om att socialnämndens verksamheter även ska ge information till våldsutövare om stödinsatser för att ändra sitt våldsamma beteende. I rutinen framgår hur medarbetare ska agera när någon i målgruppen är, eller misstänks vara, utsatt för våld i nära relation. Att det finns tydliga råd och tips är viktigt för att medarbetare ska känna sig trygga i hur man kan hantera denna svåra fråga. Under året har även informationsmaterial om förvaltningens ansvar tagits fram. Inom Myndighet pågår ett aktivt arbete för ökad kunskap kring hur våldsutsatthet kan upptäckas och hur man som handläggare kan ställa frågor om våld i nära relationer, vilket har ökat uppmärksamheten för våldsutsattas behov av stöd.

8 Verksamhetsmått

8.1 Äldreomsorg

8.1.1 Insatser i ordinärt boende

8.1.1.1 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmått	Årsutfall 2020	Årsutfall 2021	Budget 2022	Årsutfall 2022
Antal brukare med hemtjänst, väf	3 042	3 055	3 230	3 127
Tid som utförs i egen regi hos brukare, timmar väf	482 003	489 190	537 000	523 494
Tid som utförs av privat utförare hos brukare enligt hemtjänstvalet, timmar väf	63 390	80 185	108 000	88 407
Antal utförda hemtjänsttimmar hos brukare, väf	545 393	569 375	645 000	611 901
Brukartid, %	58	58	65	59,1
Kostnad per hemtjänsttimme	640	621	589	632

8.1.2 Vård- och omsorgsboende

8.1.2.1 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmått	Årsutfall 2020	Årsutfall 2021	Budget 2022	Årsutfall 2022
Totalt antal platser	871	866	866	868
Antal platser i egen regi	716	711	711	732
Antal entreprenadplatser	155	155	155	134
Antal belagda platser på vård- och omsorgsboende	832	834	848	848

8.1.3 Korttidsvård

8.1.3.1 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmått	Årsutfall 2020	Årsutfall 2021	Budget 2022	Årsutfall 2022
Antal korttidsplatser	67	67	67	67
Antal belagda korttidsplatser	57	63	63	73
Antal växelvårdsplatser	15	15	15	15
Antal belagda växelvårdsplatser	6	8	11	8

8.1.4 Hälso- och sjukvård

8.1.4.1 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmått	Årsutfall 2020	Årsutfall 2021	Budget 2022	Årsutfall 2022
Pågående HSL åtaganden	2 379	2 420	2 500	2 355

8.1.5 Förebyggande

8.1.5.1 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmått	Årsutfall 2020	Årsutfall 2021	Budget 2022	Årsutfall 2022
Totalt antal belagda dagar på biståndsbedömd dagverksamhet	9 033	10 263	13 700	10 508

Ann-Christin Efraimsson
Handläggare
033 355294

Datum
2023-02-27

Instans
Vård- och äldreomsorgen
Dnr VAN 2023-00049 1.1.3.1

Fortsatt utdelning av surfplattor till seniorer i Borås Stad

Vård- och äldreomsorgens beslut

Vård- och äldreomsorgen beslutar att:

Med stöd av lag om vissa kommunala befogenheter kostnadsfritt under 2023 låna ut ytterligare 350 surfplattor till seniorer som är 75 år och äldre

Seniorer sammanboende i ett hushåll endast kan låna en surfplatta

Finansiera 2023 års kostnader avseende utdelning av surfplattor genom nämndens buffert för oförutsedda kostnader

Ge förvaltningen i uppdrag att till budget 2024, 2025 och 2026 föreslå finansiering.

Sammanfattning

Vård- och äldreomsorgen beslutade i april 2020 att med stöd av lag om vissa kommunala befogenheter kostnadsfritt låna ut surfplattor till alla seniorer som är 75 år och äldre. Syftet med utlåningen är att motverka digitalt utanförskap samt att bidra till att seniorer blir nyfikna, förväntansfulla och trygga i digital teknik. Under 2021 och 2022 har sammanlagt 700 surfplattor delats ut. Intresset för att låna en surfplatta har varit mycket stort.

I Kommunfullmäktiges budget för 2023 under fokusområde 2 ”Trygga och hälsosamma individer genom hela livet” går under rubriken ”Vård och omsorg om äldre” att låsa att staden ska erbjuda fler surfplattor i äldreomsorgen för att minska det digitala utanförskapet.

I nämndens budget 2023 finns inte några medel avsatta för utökning av antalet surfplattor och finansiering under 2023 behöver ske genom nämndens buffert för oförutsedda kostnader. Vård- och äldreomsorgen ges i uppdrag att till budget 2024, 2025 och 2026 föreslå finansiering.

Vård- och äldreomsorgen beslutar att:

Med stöd av lag om vissa kommunala befogenheter kostnadsfritt under 2023 låna ut ytterligare 350 surfplattor till seniorer som är 75 år och äldre

Seniorer sammanboende i ett hushåll endast kan låna en surfplatta

Finansiera 2023 års kostnader avseende utdelning av surfplattor genom nämndens buffert för oförutsedda kostnader

Ge förvaltningen i uppdrag att till budget 2024, 2025 och 2026 föreslå finansiering.

Ärendet i sin helhet

Vård- och äldreomsorgsnämnden beslutade i april 2020 att med stöd av lag om vissa kommunala befogenheter kostnadsfritt låna ut surfplattor till alla seniorer som är 75 år och äldre. Syftet med utlåningen är att motverka digitalt utanförskap samt att bidra till att seniorer blir nyfikna, förväntansfulla och trygga i digital teknik.

Efter nämndens beslut genomfördes en upphandling för leasing av surfplattor. Under 2021 och 2022 har sammanlagt 700 surfplattor delats ut. Intresset för att låna en surfplatta har varit mycket stort. Utdelning och utbildning har skett via Vård- och äldreomsorgsnämndens mötesplatser och seniorhälsokonsulenter. Efter tre år ges möjlighet för seniorerna att köpa loss surfplattan till ett beräknat restvärde.

Seniorerna som lånar en surfplatta har fått besvara två enkäter om sin kunskap i att använda surfplattan. I den första enkäten uppskattade cirka 54 procent att de har medelgod, god eller mycket god kunskap i hur de ska använda surfplattan. Vid den uppföljande enkäten har andelen som uppskattar som kunskap som medelgod eller bättre ökat till 78 procent. I den andra enkäten ställdes också frågor om hur ofta surfplattan används och till vad. Nästan 63 procent svarar att de använder surfplattan varje dag. Många använder surfplattan för att söka efter information, läsa böcker och tidningar samt spela spel. En del använder också surfplattan för att betala sina räkningar, uträtta ärenden, handla varor och ha videosamtal.

Utdelningen av surfplattor under 2021 och 2022 finansieras genom tidigare tilldelade statsbidrag för förstärkning inom äldreomsorgen. Bidraget är 5,5 mnkr och täcker kostnader för surfplattorna under hela leasingperioden.

På grund av att kostnaden för surfplattan ökar i kombination med förändrat ränteläge ökar leasingkostnaden för nya surfplattor med 33 procent mellan 2022 och 2023. Kostnaderna för fortsatt utdelning med 350 surfplattor under 2023 beräknas till:

Kostnader – leasing, material och personal				
	2023	2024	2025	2026
Leasing och material	640	1 150	1 150	550
Förvaltningskostnad	430	670	690	355
Summa	1 070 tkr	1 820 tkr	1 840 tkr	870 tkr

Kostnaderna inkluderar surfplatta, abonnemang, skärmskydd, utbildningsmaterial samt en penna för touchskärmar. Försäkring ingår i leasingavgiften och den enskilde betalar självrisk. Det uppstår dock situationer där försäkringen inte kan nyttjas och därför är kostnad för att hantera skador medräknad. Utöver kostnad för surfplattor tillkommer en förvaltningskostnad,

för att personal ska kunna hantera utdelning, teknisksupport, felsökning, reklamation med mera.

I Kommunfullmäktiges budget för 2023 under fokusområde 2 ”Trygga och hälsosamma individer genom hela livet” går under rubriken ”Vård och omsorg om äldre” att läsa att staden ska erbjuda fler surfplattor i äldreomsorgen för att minska det digitala utanförskapet. Kommunfullmäktige har budgeten inte tilldelat nämnden medel för fortsatt utdelning. I nämndens budget 2023 finns inte några medel avsatta för utökning av antalet surfplattor och finansiering under 2023 behöver ske genom nämndens buffert för oförutsedda kostnader. Vård- och äldreförvaltningen ges i uppdrag att till budget 2024, 2025 och 2026 föreslå finansiering.

Vård- och äldregruppen beslutar att:

Med stöd av lag om vissa kommunala befogenheter kostnadsfritt under 2023 låna ut ytterligare 350 surfplattor till seniorer som är 75 år och äldre

Seniorer sammanboende i ett hushåll endast kan låna en surfplatta

Finansiera 2023 års kostnader avseende utdelning av surfplattor genom nämndens buffert för oförutsedda kostnader

Ge förvaltningen i uppdrag att till budget 2024, 2025 och 2026 föreslå finansiering.

Samverkan

Informeras vid FSG 2023-02-22

Beslutet expedieras till

1. Ingen expediering

Johan Wikander
Ordförande

Maria Jonsson
Förvaltningschef

Johan Norbelie
Handläggare
033 355306

Datum
2023-02-27

Instans
**Vård- och äldre-
nämnden**
Dnr VAN 2023-00048 1.1.3.1

Utredningsuppdrag om fler insatser med förenklat beslutsfattande

Vård- och äldre- nämndens beslut

Vård- och äldre-
nämnden beslutar att ge Vård- och äldre-
förvaltningen i uppdrag att utreda om fler insatser kan ges med förenklat beslutsfattande och återrapportera till nämnden i juni 2023.

Ärendet i sin helhet

Den 1 juli 2018 infördes bestämmelsen om förenklat beslutsfattande i socialtjänstlagen 4 kap. 2a§. Syftet är att ge kommuner möjlighet att bevilja äldre personer insatser inom äldreomsorg på ett enklare sätt. Det är frivilligt för kommunerna att tillämpa förenklat beslutsfattande. Vård- och äldre-
nämnden beslutade den 12 december 2019 att införa förenklat beslutsfattande för insatserna stöd med städning från 80 år, stöd med tvätt från 80 år, och digitalt stöd från 75 år.

Vård och äldre-
nämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda om fler insatser kan ges med förenklat beslutsfattande.

Samverkan

Informeras vid FSG 2023-02-22

Beslutet expedieras till

1. Ingen expediering

Johan Wikander
Ordförande

Maria Jonsson
Förvaltningschef

Johan Wikander
Ordförande

Maria Jonsson
Förvaltningschef

Datum 2023-02-08

Vård- och äldreomsorgen
Christina Lindén**Redovisning av ej verkställda gynnande beslut enligt 4 kap.1 § SoL från 1 oktober 2022 t.o.m. den 31 december 2022**

Ej verkställda gynnande beslut enligt 4 kap.1 § SoL från 1 oktober 2022 t.o.m. den 31 december 2022.					
Nämnd	Inga ej verkställda beslut	Ej verkställda beslut	Typ av insats	Antal dagar sedan beslut	Man/kvinna
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	711	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	691	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	627	M
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	548	M
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	533	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	515	M
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	470	M
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	460	M
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	459	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	457	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	400	M
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	398	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	382	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	351	M
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	351	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	345	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	334	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	330	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	317	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	310	K

Ej verkställda gynnande beslut enligt 4 kap.1 § SoL från 1 oktober 2022 t.o.m. den 31 december 2022.					
Nämnd	Inga ej verkställda beslut	Ej verkställda beslut	Typ av insats	Antal dagar sedan beslut	Man/kvinna
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	310	K

Ej verkställda gynnande beslut enligt 4 kap.1 § SoL från 1 oktober 2022 t.o.m. den 31 december 2022					
Nämnd	Inga ej verkställda beslut	Ej verkställda beslut	Typ av insats	Antal dagar sedan beslut	Man/kvinna
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	299	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	296	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	296	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	295	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	259	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	255	M
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	232	M
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	232	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	230	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	222	M
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	215	M
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	214	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	214	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	212	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	205	M
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	205	M
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	198	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	197	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	191	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	191	K

Ej verkställda gynnande beslut enligt 4 kap.1 § SoL från 1 oktober 2022 t.o.m. den 31 december 2022					
Nämnd	Inga ej verkställda beslut	Ej verkställda beslut	Typ av insats	Antal dagar sedan beslut	Man/kvinna
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	189	M
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	187	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	183	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	181	K

Ej verkställda gynnande beslut enligt 4 kap.1 § SoL från 1 oktober 2022 t.o.m. den 31 december 2022					
Nämnd	Inga ej verkställda beslut	Ej verkställda beslut	Typ av insats	Antal dagar sedan beslut	Man/kvinna
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	179	M
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	179	M
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	176	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	167	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	161	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	159	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	158	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	155	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	155	M

Ej verkställda gynnande beslut enligt 4 kap.1 § SoL från 1 oktober 2022 t.o.m. den 31 december 2022					
Nämnd	Inga ej verkställda beslut	Ej verkställda beslut	Typ av insats	Antal dagar sedan beslut	Man/kvinna
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	152	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	153	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	150	M
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	147	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	142	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	142	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	142	M
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	136	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	132	M
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	131	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	131	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	130	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	129	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	125	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	121	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	120	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	116	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	116	M
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	110	M
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	109	M
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	107	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	107	M

Ej verkställda gynnande beslut enligt 4 kap.1 § SoL från 1 oktober 2022 t.o.m. den 31 december 2022					
Nämnd	Inga ej verkställda beslut	Ej verkställda beslut	Typ av insats	Antal dagar sedan beslut	Man/kvinna
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	107	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	106	M
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	106	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	103	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	101	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	101	K
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	95	M
VÅF Myndighet		X	Vård & omsorgsboende	93	K
VÅF Myndighet		X	Växelvård	116	M
VÅF Myndighet		X	Växelvård	102	M

VÅF Myndighet		X	Dagverksamhet	120	K
VÅF Myndighet		X	Dagverksamhet	116	K
VÅF Myndighet		X	Dagverksamhet	97	K
VÅF Myndighet		X	Dagverksamhet	91	M
VÅF Myndighet		X	Trygghetslarm	125	M

Analys

Vård- och äldreförvaltningen, Borås Stad, har 91 beslut som inte verkställts inom tre månader, vilket är 31 fler än föregående kvartal. Av dessa gäller 84 insatsen vård- och omsorgsboende, fyra insatsen dagverksamhet för person över 65 år, två insatsen växelvård och ett trygghetslarm.

Vård- och omsorgsboende – Det är 84 personer som inte fått sitt beslut om vård- och omsorgsboende verkställt inom tre månader, av dessa är det sju som valt att tacka nej till det erbjudande man fått. Under kvartalet har dock 35 personer fått sitt ärende verkställt och kommer inte att finnas med på kommande kvartals rapportering. Under kvartalet har 125 nya bifallsbeslut om vobo fattats och 104 personer har avlidit på vobo, båda parametrarna samt tillgången på totalt antal boendeplatser påverkar utfallet av de ej verkställda besluten.

Antal månader som den vobo-berättigade har väntat, varav vissa valt att tacka nej till erbjuden plats:

- 91-120 dagar (3-4 mån) 15 stycken
- 121-180 dagar (4-6 mån) 24 stycken
- 181-240 dagar (6-8 mån) 18 stycken
- 241 dagar - (8 mån-) 27 stycken

Under 2022 finns det en differens mellan nyfattade beslut om vård- och omsorgsboende och antalet som avlidit på vård- och omsorgsboenden, 463 bifall och 363 avlidna. Detta i sig medför att det uppstår en köbildning till nämndens boenden samt att de ej verkställda besluten ökar. Nämndens behovsprognos visar på att behovet utifrån demografin är 891 platser för 2022 och 903 platser för 2023, och nämnden producerar för tillfället 868 platser. Under hela 2022 har det varit ungefär 115 personer konstant i kö, en normal kö får anses vara 50-70 ärenden, då det varje månad fattas mellan 30-45 beslut om vård- och omsorgsboende.

Under tiden som brukare inte får sitt beslut om vård- och omsorgsboende verkställt och de inte kan vistas i hemmet beviljas vissa brukare en korttidsplats. Detta har medfört att det även blivit fullbelagt på nämndens korttidsenheter. Med anledning av detta har det behövt vidtas åtgärder för att öka upp antalet korttidsplatser. Bland annat överbelägger stadens egna korttidsenheter upp till nio platser, samt köper nämnden både korttidsplatser och vård- och omsorgsboendeplatser i kranskommunen Ulricehamn. Då det finns en risk att platsbristen på vård- och omsorgsboende består fram till att det nya vård- och omsorgsboendet på Kristinegränd står klart i början av 2025 (73 nya platser) har förvaltningen tagit initiativ till ett mer långsiktigt arbete kring platsbristen. En styrgrupp med underliggande arbetsgrupper ska arbeta med att finna alternativa boendelösningar och andra eventuella åtgärder som ska kompensera bristen på boendeplatser.

Biståndshandläggaren har ett uppföljningsansvar under tiden som ett bifallsbeslut inte kan verkställas. Syftet är att undersöka hur behovet tillgodoses under tiden och man ska också erbjuda alternativt stöd i avvaktan på att den egentliga insatsen kan verkställas. Om vare sig vård- och omsorgsboendeplatser eller korttidsplats kan verkställas på grund av platsbrist har i vissa fall kompensatoriska insatser beviljats. En sådan insats kan till exempel vara dygnet runt tillsyn i hemmet vilket belastar en redan hårt pressad verkställighet/hemtjänst.

Dagverksamhet – Ett beslut som inte verkställts för dagverksamhet beror på platsbrist, två personer har haft nedsatt hälsotillstånd och av den orsaken har inte besluten kunnat verkställas (en av dessa personer har ådragit sig en fraktur och vårdats både på sjukhus och efterföljande korttidsvistelse. En annan har varit mycket aggriterad och svårmotiverad till att delta. Här har motiverande insatser prövats). Det sista beslutet gäller en person som redan vistades inom dagverksamheten men hade beviljats en utökning från tre dagar till fyra per vecka. Kö finns och denna extra dag verkställs så snart det finns utrymme att ta emot på ytterligare en dag. Denna person försämrades dock i sin demenssjukdom och beviljades akut ett vård- och omsorgsboende.

Växelvård – Ett beslut som inte verkställts för växelvård beror på att personen har haft nedsatt allmäntillstånd och velat avvakta med verkställigheten. Personen hade dagverksamhet tre gånger i veckan och upplevde att det tillfälligt räckte. Den andra personen ville avvakta med sin placering till följd av en längre vistelse på en semesterort.

Trygghetslarm – Beslutet som inte verkställts för larm gällde en person som hamnade i ekonomiska svårigheter och blev vräkt från sin bostad. Ansvarig biståndshandläggare arbetar nu tillsammans med Borås Stads boendesociala enhet för att personen ska få ett boende.

Virpi Almqvist
Handläggare
033 353793

Datum
2023-02-27

Instans
**Vård- och äldre-
nämnden**
Dnr VAN 2023-00045 1.2.3.2

Uppföljning av intern kontroll 2022

Vård- och äldre- nämndens beslut

Vård- och äldre-
nämnden godkänner upprättad uppföljning av intern kontroll 2022.

Ärendet i sin helhet

Intern kontroll omfattar kommunens organisation, rutiner och system och syftar bland annat till att:

Säkerställa att lagar, bestämmelser och överenskommelser följs.

Säkra att resurser används i enlighet med tagna beslut.

Minimera risker, säkra system och rutiner.

Trygga kommunens tillgångar och förhindra förluster.

Säkra en rättvisande redovisning som följer god redovisningssed.

Skydda politiker och personal från oberättigade misstankar.

Nämnden har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde.

Vård- och äldreförvaltningen har genomfört intern kontroll för 2022 utifrån den plan som antogs av Vård- och äldre-
nämnden för 2022 och redovisar iakttagelser, slutsatser och föreslagna åtgärder i medföljande uppföljningsrapport.

Beslutsunderlag

1. Uppföljning Intern kontroll 2022

Samverkan

Informeras på FSG 2023-02-22

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen
2. Stadsrevisionen

Johan Wikander
Ordförande

Maria Jonsson
Förvaltningschef

Uppföljning Intern kontroll 2022

Vård- och äldreämnden

1 Inledning

Vård och äldreomsorgens uppföljning av intern kontroll 2022 redovisar resultat och sammanställningar med analys, som är av varierad grad, av de granskningar som gjorts under året, innehållande iakttagelser och slutsatser. I uppföljningen finns inga vidtagna åtgärder då kontrollerna varit tillräckliga.

2 Uppföljning Intern kontrollplan

2.1 Personal

Verksamhet / Process	Riskbild	Kontrollmoment och kontrollmetod	Analys 2022	Åtgärd
Rekrytering	<p>Risk att det inte finns personal att rekrytera (omvårdnadspersonal, legitimerad personal och biståndshandläggare)</p> <p>En ansträngande arbetsituation under pandemin kan leda till att medarbetare väljer att lämna sitt yrke och anställning i staden. Nu under pandemin ses en brist på sjuksköterskor.</p> <p>Rekryteringssvårigheter kan leda till att det inte finns tillräckligt mer personal i verksamheten, Det försämrar personalkontinuiteten och kvaliteten för brukarna. Det finns också risk för underbemanning som leder till ökad arbetsbelastning, långa handläggningstider och risk för ytterligare personalavgångar. Vid rekryteringssvårigheter tvingas vissa verksamheter hyra in personal från bemanningsföretag, vilket leder till ökade kostnader och sämre kontinuitet.</p>	<p>Kontrollera antalet rekryteringar.</p> <p>Uppföljning/utfall vid rekrytering.</p>	<p>Av 1950 ansökningar som inkom under 2022 till Bemanningseenheten anställdes 692 baspersonal.</p> <p>Vi har nej-tackat till cirka 1003 och oftast är det av anledningar som att kandidaten har ett annat jobb som inte går att kombinera med vårdjobb, inte gått igenom bakgrundskontrollen eller har bristande kunskaper i det svenska språket. Via telefon bedöms kandidatens muntliga förmåga samt via skrift i sitt CV, vi tittar även på utbildningsnivå.</p> <p>När det gäller legitimerad personal så är bemanningssituationen svår, framförallt är det sjuksköterskor som saknas. Patientsäkerheten och verksamheten har säkrats genom att personalresurser i viss mån omfördelats och att inhyrd personal från externa bemanningsföretag anlåtats. Myndighet har varit fullt bemannade men det har förändrats under året då personalomsättningen varit hög. Det är svårt att rekrytera på grund av brist på kompetens och för få sökande.</p>	Utifrån analysen planeras inga åtgärder.

Verksamhet / Process	Riskbild	Kontrollmoment och kontrollmetod	Analys 2022	Åtgärd
Sjukfrånvaro	<p>Risk att kvalitén i verksamheten blir försämrad på grund av sjukfrånvaro och att arbetsmiljön försämras. En ansträngande arbetssituation under pandemin och medarbetare med långvariga symtom efter genomgången Covid 19-infektion kan leda till högre sjukfrånvaro.</p> <p>Sjukfrånvaro leder till ökade kostnader samt en sämre service till medborgarna. Vid underbemanning finns risk att de äldre inte får den vård och omsorg de behöver. Risk för avvikelser och ansträngd arbetssituation för befintlig personal. Hälsan och arbetsmiljön kan ha påverkats negativt under pandemin då fler arbetat hemifrån under långa perioder, ännu är vi inne i pandemin och det är svårt att förutse vilka effekterna kan bli på längre sikt.</p>	<p>Sammanställning sjukfrånvaro per månad.</p> <p>HR avdelningen sammanställer varje månad sjukfrånvaron per enhet.</p>	<p>Sjukfrånvaron för perioden är 10,1 % att jämföra med föregående års utfall som uppgick till 10,5 %. Årets utfall är detsamma som för 2019, ett år som inte påverkades av pandemin.</p>	<p>Utifrån analysen planeras inga åtgärder.</p>
Språkkunskaper	<p>Risk att personal har bristande språkkunskaper i svenska.</p> <p>Vid svårigheter att rekrytera personal finns risk att den personal som finns tillgänglig inte behärskar det svenska språket i tal och skrift. Språkkompetensen är viktig för att kunna kommunicera med brukarna, ta del av och förstå rutiner samt för att kunna dokumentera.</p>	<p>Genomgång av antalet språktester som bemanningsenheten genomför.</p> <p>Bemanningsenheten utför språktester vid rekryteringen och har uppgifter på vilka som klarar av testet och vilka som sorteras bort på grund av bristande språkkunskaper.</p>	<p>Bemanningsenheten stämmer av språket redan under den första kontakten i telefon då den muntliga förmågan bedöms, därefter görs bedömning via skrift i CV samt utbildningsnivån. Vi effektiviserar på så vis våra flöden eftersom vi nu inte behöver kalla dessa kandidater på intervju.</p>	<p>Utifrån analysen planeras inga åtgärder.</p>
Bisyssla	<p>Risk att anställda inte anmäler en bisyssla och lämnar de uppgifter som behövs för bedömningen av bisysslan.</p>	<p>Egen granskning.</p> <p>Förvaltningen arbetar med att minimera risken genom att det tas om hand i checklistor vid</p>	<p>När de gäller bisyssla sker en granskning i samband med introduktionen och vid medarbetarsamtalen. Eftersom bisyssla är en del i vårt SAM-</p>	<p>Utifrån analysen planerad inga åtgärder.</p>

Verksamhet / Process	Riskbild	Kontrollmoment och kontrollmetod	Analys 2022	Åtgärd
	Bristande kunskap och följsamhet till rutin för anmälan av bisyssla.	introduktion, i medarbetar- och cheföverenskommelsen samt information på APT.	hjul är det en naturlig del av enheternas pågående arbetsmiljöarbetet på arbetsplatsträffarna, APT.	

2.2 Ekonomi

Verksamhet / Process	Riskbild	Kontrollmoment och kontrollmetod	Analys 2022	Åtgärd
Upphandling	Risk att lagen om offentlig upphandling (LOU) inte följs. Risk att Borås Stad bryter mot LOU och mot Borås Stads upphandlingsregler och policy.	Kontroll av att inköp görs via ramavtal. Vid avsaknad av ramavtal säkerställa att regelverket för inköp hanteras korrekt. Stickprov på utvalda ansvarsområden.	Granskningen visar att de inköp som gjorts har direktupphandlas eller avropats från gällande ramavtal. När det gäller inköp över 100 tkr ska upphandlingen konkurrensutsättas och dokumenteras, här har heller ingen avvikelser iakttagits.	Utifrån analysen planeras inga åtgärder.
Privata medel	Risk för felaktig hantering av privata medel. Att brukares privata medel hanteras på ett oegentligt, oetiskt sätt då rutinen för privata medel inte följs. Rutinen har reviderats under 2020.	Granskning och kontroll enligt Borås Stads rutiner gällande enheternas hantering av privata medel. Utvalda enheter granskas under året genom besök. Fem (5) Vård- och omsorgsboende har granskats avseende 2022.	Samtliga enheter uppvisar brister i olika omfattning inom olika områden. Rekommendationer och förslag på åtgärder för att säkerställa en korrekt hantering är lämnade på samtliga granskade enheter.	Utöver det som är beskrivet i analysen planeras inga ytterligare åtgärder.
Kundfakturor	Risk för att fel avgiftsbeslut och fakturor skickas till brukarna. Finns risk för att brukare får fel på avgiftsbeslut och fel på fakturor om inte processen mellan verkställighet och beställarenheterna fungerar.	Egen granskning för att säkerställa att process mellan verkställighet och beställarenhet fungerar. Stickprov på ett antal fakturor för att se om de stämmer överens med beslut om insats.	Tjugo slumpmässigt utvalda fakturor har granskats och alla stämde överens med besluten om insatser. Granskningen omfattade beslut om omvårdnads- och serviceinsatser.	Utifrån analysen planeras inga åtgärder.
Kontanthantering	Risk för att dagskassar som överstiger 5000 kr/månad inte hanteras korrekt.	Avstämning av att kassan överensstämmer samt kontroll att rutiner för kontanthantering följs.	Samtliga granskade kök har en rutin för kassahantering och utsedd kassaansvarig. På kontrollerade kök finns kassaparater	Utöver det som är beskrivet i analysen planeras inga ytterligare åtgärder

Verksamhet / Process	Riskbild	Kontrollmoment och kontrollmetod	Analys 2022	Åtgärd
	Kontanta medel som inte redovisas i sin helhet och inte synliggörs i redovisningssystem innebär en risk för oegentligheter. God ordning och säkra rutiner ska upprätthållas för att minimera risken.	Några utvalda kontantkassor granskas under året. Fem (5) av förvaltningens kök har kontrollerats.	med kortläsare och efter avslutad dag låses kontanter in i kassaskåp. Samtliga kök har rutiner för hur nycklar och koder till låsen hanteras. Kassan räknas dagligen och redovisning gör per dag och sammanställs veckovis. Felaktiga inslag rapporteras till ekonomifunktionen i samband med veckoredovisningen. Insättning av kontanter sker alt från en gång i veckan till en gång per månad genom upphämtning av Loomis. Kunskap om hur länge kvitton och redovisning ska sparas varierar och korrekt information om detta är lämnad.	

2.3 Egen verksamhet

Verksamhet / Process	Riskbild	Kontrollmoment och kontrollmetod	Analys 2022	Åtgärd
Hemtjänst	Risk att det betalas ut pengar för tid som inte utförs i hemtjänsten. Säkerställa tidsregistreringen i TES genom att undersöka hur stämplingarna görs, om det sker hemma hos brukaren eller justeras i efterhand. Risken är att det betalas ut pengar för tid som inte utförts.	Uppföljning av stämplingar i TES, hemtjänstens tidredovisningssystem. Listor tas fram ur TES som visar på om stämplingarna gjorts hemma hos brukaren, om stämplingar justerats i efterhand och om stämplingar gjorts utanför bostaden.	Utvalda hemtjänstgrupper i egen regi och alla med privat utförare har granskats. Granskningen visar att följsamheten till rutinen ligger på samma nivå som föregående år och att de flesta, drygt 80% av stämplingarna sker hemma hos brukaren. Stämplingar som justerats i efterhand ligger kvar på en nivå under 10%.	Utifrån analysen planeras inga åtgärder'.
Myndighet, hemtjänst, hälso- och sjukvård, vård- och omsorgsboende samt korttid	Risk för uppskjutet vårdbehov på grund av pandemin. Många brukare har pausat sina pågående insatser och många väljer att inte söka insatser trots behov. Flera brukare har tackat nej till erbjuden plats på vård- och omsorgsboende. Ett uppskjutet vårdbehov kan leda till ökade behov av vårdinsatser senare. Ett	Uppföljning av brukare som pausat sina insatser och följa vilka insatser som ges till nya brukare. Ta fram statistik från verksamhetssystemet och följa icke verkställda beslut.	Under 2020 då pandemin startade såg nämnden en minskning av antal hemtjänstären den från början till slutet av året. Snitt per månad med hemtjänstären den (ej inkluderat de som enbart har delegerade insatser enligt hälso- och sjukvård, brukar vara ca 150 ärenden per månad) de senaste tre åren har dock varit relativt likvärdigt; 2020 - 1785, 2021 - 1763, 2022 - 1800 så det går inte att dra slutsatser om	Utöver det som är beskrivet i analysen planeras inga ytterligare åtgärder

Verksamhet / Process	Riskbild	Kontrollmoment och kontrollmetod	Analys 2022	Åtgärd
	<p>uppskjutet vårdbehov försvårar också nämndens möjligheter att långsiktigt planera insatser så att de motsvarar behoven.</p>		<p>flera pausat sina insatser samt att nytillkomna brukare har ett större behov av insatser i hemtjänsten. Regeringen har tillsatt miljardbelopp till den uppskjutna vårdskulden som uppstod under pandemin. Nämnden behöver fortsatt följa hur omhändertagandet av denna vårdskuld kan tänkas påverka kommunen och Vård- och äldrenämndens budget och verksamhet. Eventuella volymökningar är en farhåga.</p>	

Virpi Almqvist
Handläggare
033 353793Datum
2023-02-27Instans
**Vård- och äldre-
nämnden**
Dnr VAN 2022-00235 1.4.2.1

Redovisning av inkomna synpunkter 2022

Vård- och äldre- nämndens beslut

Vård- och äldre-
nämnden godkänner upprättad redovisning av inkomna synpunkter 2022.

Ärendet i sin helhet

Varje förvaltning ansvarar för att ta emot, följa upp och svara på synpunkter inom utsatt tid. Statistik över synpunkterna ska minst två gånger per år redovisas för respektive nämnd. Kommunstyrelsen kommer årligen att följa upp synpunktsstatistiken utifrån sin uppsiktsplikt.

Till Vård- och äldre-
nämnden har det rapporterats in 160 synpunkter, vilket är i samma nivå som 2021 då 156 synpunkter rapporterades. 145 synpunkter rör den egna verksamheten och 15 de privata utförarna. Av de inkomna synpunkterna så är det 95 klagomål, 43 beröm, 14 frågor och åtta förslag till verksamheterna.

Beslutsunderlag

1. redovisning av inkomna synpunkter 2022
2. Beröm inkomna 2022

Samverkan

Informeras på FSG 2023-02-22

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen

Johan Wikander
OrdförandeMaria Jonsson
Förvaltningschef

BORÅS STAD

Redovisning av inkomna synpunkter januari-december 2022

Vård- och äldre nämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Antal inkomna synpunkter januari – december 2022	3
3 Fördelning kommungemensamma kriterier	4
3.1 Fördelning kommungemensamma kriterier	4
4 Ständiga förbättringar	4
5 Avslutade synpunktsärenden	5
6 Synpunktsrutinen	5
7 Vidarebefordrade ärenden	5

Bilagor

Bilaga: Beröm inkomna 2022

1 Inledning

Den 1 december 2013 introducerade Borås Stad ett gemensamt synpunktshanteringsystem. Detta för att kunna erbjuda en väg in för våra medborgare, brukare och kunder.

Varje förvaltning ansvarar för att ta emot, följa upp och svara på synpunkter inom utsatt tid. Statistik över synpunkterna ska minst två gånger per år redovisas för respektive nämnd. Kommunstyrelsen kommer årligen att följa upp synpunktsstatistiken utifrån sin uppsiktsplikt.

I denna redovisning till Kommunstyrelsen redovisas antalet inkomna och avslutade synpunkter för perioden 1 januari till 31 december 2022, samt fördelning över verksamhetsområden och kriterier.

Nämnden redovisar också eventuella åtgärder och förbättringar som synpunkterna resulterat i.

Till Vård- och äldrenämnden har det rapporterats in 160 synpunkter, vilket är i samma nivå som 2021 då 156 synpunkter rapporterades. 145 synpunkter rör den egna verksamheten och 15 de privata utförarna. Av de inkomna synpunkterna så är det 95 klagomål, 43 beröm, 14 frågor och åtta förslag till verksamheterna.

År	helår 2017	helår 2018	helår 2019	helår 2020	helår 2021	helår 2022
Antal	169	225	265	228	156	160

De flesta synpunkterna handlar om att man inte är nöjd med hur insatserna utförs. De beröm som inkommit har handlat om att man är nöjd med personalen och hur insatserna utförs.

2 Antal inkomna synpunkter januari – december 2022

Verksamhetsområde	Antal	Vanligaste verksamhetsspecifika synpunkten
Förebyggande, korttid, larmnatt, dagverksamhet och mötesplatser	51	Beröm på tjänster och bemötande
Myndighet	7	Klagomål på tjänst
Hemtjänst, egen regi	39	Klagomål på tjänst
Hemtjänst, privat regi	2	Klagomål och förslag
Hälso- och sjukvård	14	Klagomål på tjänst
Vård- och omsorgsboende, egen regi	19	Klagomål på tjänst
Vård- och omsorgsboende, privat regi	13	Klagomål på tjänst
Kost, vaktmästeri, resursgrupp	1	Fråga om tjänst
Förvaltningsövergripande	14	Frågor om tjänst
Summa	160	

3 Fördelning kommungemensamma kriterier

3.1 Fördelning kommungemensamma kriterier

Kommungemensamma kriterier	Beröm jan-dec 2022	Fråga jan-dec 2022	Förslag jan-dec 2022	Klagomål jan-dec 2022	Totalt jan-dec 2022
Bemötande	11	0	0	13	24
Fysisk miljö	0	0	1	17	18
Information	0	3	2	2	7
Tjänster	32	11	5	63	111
Totalt	43	14	8	95	160

4 Ständiga förbättringar

Synpunktshanteringen är en del i förvaltningens egenkontroll som innebär en systematisk uppföljning två gånger per år på alla enheter och ingår i verksamhetens ledningssystem enligt Socialstyrelsen föreskrift SOSFS 2011:9.

I förvaltningen finns ett analysteam med syfte att arbeta mer systematiskt för att lära av avvikelser och synpunkter. Synpunkter/klagomål analyseras tillsammans med förvaltningens individavvikelser, lex Sarah och lex Maria att analyseras. Analysen presenteras två gånger per år för förvaltningsledning och utgör ett underlag för prioritering och målstyrning i arbetet med ständiga förbättringar tillsammans med resultat från nationella undersökningar.

Alla chefer och medarbetare arbetar med sina inkomna synpunkter i syfte att förbättra verksamheten. De flesta synpunkterna hanteras direkt med den de berör och rapporteras inte alltid in i systemet, så viss underrapportering förekommer.

Det är främst klagomål på brister i insatsernas utförande samt brister i kommunikation och information. Analysen av klagomålen visar ett det är i stort sett samma brister som återkommer trots vidtagna åtgärder i de specifika ärendena. En orsak till detta kan vara att det fortfarande brister i att den enskilde blir delaktig i hur insatserna genomförs.

Inom hemtjänst och hemsjukvård finns det fortsatt synpunkter kring bilkörning; höga hastigheter samt att bilarna parkeras felaktigt. I verksamheterna tas inkomna synpunkter om bilkörning och parkering upp med den medarbetare som synpunkten rör men trots detta återkommer samma synpunkter.

Det beröm som inkommit är främst på korttidsenheterna, hemtjänsten och dagverksamhet. Berömmet handlar om nöjdhet med personalen och insatserna.

5 Avslutade synpunktsärenden

Totalt antal avslutade ärenden	Totalt antal ej avslutade ärenden	Totalt antal synpunkter som inkom under perioden januari – december 2022
159	1	160

En synpunkt som inkom den 28/12 2022 hanteras och kommer att avslutas under januari 2023.

6 Synpunktsrutinen

	Status	Kommentar
Förvaltningen har under året följt synpunktsrutinen	Fullt ut	Förvaltningen arbetar aktivt med alla inkomna synpunkter

7 Vidarebefordrade ärenden

Antal vidarebefordrade synpunkter till externa organisationer, föreningar eller bolag.	0
--	---

2023-02-27

2023/VANxxxx

Virpi Almqvist
Förvaltningscontroller
033-35 37 93

Beröm inkomna 2022

Sammanlagt inkom 43 beröm varav 32 på tjänst och 11 på bemötande.

Korttid = 22 beröm

Bodagatan har fått sju beröm, fem för sina tjänster och två för bemötande
Sörmarksgatan har fått 15 beröm, 11 för sina tjänster och fyra för bemötande

Hemtjänst = sju beröm

Dalsjöfors har fått ett beröm för tjänst
Druvefors har fått tre beröm för sina tjänster
Fristad har fått ett beröm för bemötande
Norrmalm har fått ett beröm för bemötande
Hemtjänsten övergripande har fått ett beröm för bemötande

Dagverksamheterna = fem beröm

Ett exempel:

Min fru har varit på dagverksamheten på Rundeln i nästan tre år. Hon har sedan drygt en vecka flyttat till vård- och omsorgsboende vid Dalsjövägen. Tiden vid Rundeln har varit mycket positiv och utvecklande för hustrun och detta till största delen tack vare på den engagerade personal som finns vid dagverksamheten. Jag har haft kontakt med flera anhöriga som har, eller har haft, man/hustru vid Rundeln – det är alltid samma budskap som återkommer – alla är mycket imponerade av den insats som personalen gör. Viktigt för mig har också varit all information som har lagts ut på Facebook. Det har givit mig en bra bild av alla aktiviteter på dagverksamheten.

Vård- och omsorgsboende = fyra beröm

Distansgatan har fått två beröm, nedan ett exempel:

”Dessa sol stödjare som dem tydligen heter som har hand om aktiviteter på boendena. Vilken fantastiskt idé ni har gjort med denna tjänst. Vilka stjärnor. Vill ge extra mycket tack till dem 3 som finns på distansgatan. Vilken glädje dem ger till min pappa och andra även oss anhöriga. Man känner sig som hemma där. Fantastiskt”

Våglängdsgatan har fått ett beröm

Vobo övergripande har fått ett beröm för bemötande

2023-02-27

2023/VANxxxx

Virpi Almqvist
Förvaltningscontroller
033-35 37 93

Förebyggande = tre beröm

”Har fått digitalt stöd i hemmet av Seniorhälsokonsulenter. En fantastisk tjänst. Jag önskar att man skulle kunna få mer hjälp. En tjänst som jag och säkert många fler skulle kunna tänka oss att betala för när man fått sina fyra tillfällen gratis av Borås stad. Att kunna gå till en mötesplats är inte en självklarhet för alla.”

Myndighet och övergripande på VÄF har fått ett beröm vardera för tjänst

Malin Länsberg
Handläggare
033 353666Datum
2023-02-27
Instans
**Vård- och äldre-
nämnden**
Dnr VAN 2023-00046 1.1.3.1

Kontaktpolitiker Vård- och äldre- nämnden 2023-2026

Vård- och äldre- nämndens beslut

Vård- och äldre-
nämnden beslutar att utse följande kontaktpolitiker:

Namn:	Område:
Johan Wikander (L)	Hälso- och sjukvård
Stefan Lindborg (V)	Vård- och omsorgsboende
Hans Gustafsson (KD)	Hemtjänst
Ann-Christin Ahlberg (S)	Vård- och omsorgsboende
Tauno Haikara (S)	Hemtjänst
Sara Klasson (C)	Förebyggande, korttid och larm
Göran Larsson (MP)	Hemtjänst
Anders Johansson (M)	Vård- och omsorgsboende
Anna Christensen (M)	Hälso- och sjukvård
Björn Qvarnström (SD)	Förebyggande, korttid och larm
Ann-Charlotte Blomqvist (SD)	Vård- och omsorgsboende
Ingela Andersson (S)	Hälso- och sjukvård
Lennart Håkansson (S)	Förebyggande, korttid och larm
Inga-Lill Nilsson (S)	Hemtjänst
Kjell Karlsson (L)	Vård- och omsorgsboende
Bo Unosson (C)	Hemtjänst
Gunbritt Johansson (V)	Hälso- och sjukvård
Pirita Isegran (M)	Förebyggande, korttid och larm
Jan-Peter Ottaeus (M)	Förebyggande, korttid och larm
Jörgen Åkesson (KD)	Förebyggande, korttid och larm
Anette Eriksson (SD)	Hemtjänst
Anders Dahlin (SD)	Hälso- och sjukvård

Ärendet i sin helhet

För att de förtroendevalda i Vård- och äldrenämnden ska kunna få en insyn och kunskap om verksamheterna har nämnden infört kontaktpolitikeruppdrag. Det innebär att alla ledamöter och ersättare i nämnden ges möjlighet att, inom ramen för kontaktpolitikeruppdraget och efter inbjudan från verksamhetschef, genomföra verksamhetsbesök och delta vid brukarråd eller motsvarande. Alla typer av besök inom ramen för kontaktpolitikeruppdraget ska planeras tillsammans med verksamhetschefen. Kontaktpolitikeruppdrag 2023-2026 riktas till verksamhetsområde hemtjänst, vård- och omsorgsboende, hälso- och sjukvård och förebyggande, korttid och larm.

Kontaktpolitikergrupperna växlar verksamhetsområde varje år enligt följande ordning:

Vård- och omsorgsboende → Hälso- och sjukvård → Förebyggande, korttid och larm → Hemtjänst → Vård- och omsorgsboende.

Det är viktigt att i kontaktpolitikeruppdraget särskilja de operativa frågeställningarna då dessa ska hanteras av förvaltningsorganisationen. Utsedda kontaktpolitiker ska också beakta sin roll som arbetsgivarrepresentant.

När en ledamot entledigas från sitt uppdrag i Vård- och äldrenämnden, ersätts dennes plats av nyinvald ledamot.

Presidiet ansvarar för planeringen av nämndens representation vid arrangemang inom vård- och äldrenämndens ansvarsområden. I ansvaret ingår att informera övriga i nämnden och att se till att nämnden är representerad vid dessa tillfällen.

För varje uppdrag som kontaktpolitiker utgår arvode och ersättningar enligt Borås Stads bestämmelser om ersättningar till förtroendevalda för max 10 timmar per år, enligt § 8 F) ”Inspektion eller studiebesök inom det egna förvaltningsområdet”. Kompensation tillkommer för eventuell reseersättning till verksamheten.

Samverkan

Informeras på FSG 2023-02-21

Beslutet expedieras till

1. Ingen expediering

Johan Wikander
Ordförande

Maria Jonsson
Förvaltningschef

Malin Länsberg
Handläggare
033 353666

Datum
2023-02-27

Instans
**Vård- och äldre-
nämnden**
Dnr VAN 2023-00052 3.7.5.0

Ledamöter i Vård- och äldre- nämndens pensionärsråd 2023-2026

Vård- och äldre- nämndens beslut

Vård- och äldre-
nämnden beslutar att:

Utse Johan Wikander till ordförande och Stefan Lundborg som ordinarie ledamot.

Utse Hans Gustafsson och NN (från Mittsamverkan) som ersättare.

Ärendet i sin helhet

Det lokala pensionärsrådet är knutet till Vård- och äldre-
nämnden och behandlar frågor inom nämndens verksamhetsområde i enlighet med nämndens reglemente. Rådet ska bidra till en positiv utveckling och en ökad delaktighet i verksamhetsfrågor inom äldreomsorgen.

Det lokala pensionärsrådet Vård- och äldre-
nämnden består av rekommenderat 14 ledamöter, varav sju ordinarie och sju ersättare. Vård- och äldre-
nämnden utser fyra ledamöter, två ordinarie och två ersättare.

Föreningarna/organisationerna utser fem ordinarie ledamöter och lika många ersättare. Äldreombudet deltar i rådet. Namngivna ersättare finns utsedda för ledamöterna. Dessa medverkar endast vid sammanträden då ordinarie ledamot är frånvarande och erhåller då ersättning.

Vård- och äldre-
nämnden utser ordförande och föreningarnas representanter utser en ny vice ordförande varje år bland sina ledamöter och denne justerar protokollet jämte ordförande.

Beslutsunderlag

1. Reglemente för funktionshinder- och pensionärsråd 2023-2026

Samverkan

Informerad vid FSG 2023-02-22

Beslutet expedieras till

1. Löneservice, för kännedom

Johan Wikander
Ordförande

Maria Jonsson
Förvaltningschef

Reglemente för funktionshinder- och pensionärsråd

Fastställt av Kommunfullmäktige: 2023-01-19

Gäller från och med: 2023-01-19

Utöver vad som föreskrivs i kommunallagen, andra lagar och författningar, samt i gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad, gäller bestämmelserna i detta reglemente.

§ 1 Syfte

Pensionärs- och funktionshinderråden är samråds-, informations- och remissorgan med rådgivande funktioner knutna till Kommunstyrelsen, Sociala omsorgsnämnden samt Vård- och äldrenämnden.

Pensionärs- och funktionshinderråden har till syfte att:

- skapa goda förutsättningar för personer med funktionsnedsättning och äldre personer att leva och verka i Borås
- vara organ för ömsesidig information mellan funktionshinder- och pensionärsföreningar/organisationer och Borås Stad
- bidra till en positiv utveckling, en ökad delaktighet och stärka inflytandet i frågor som gäller funktionsnedsatta och äldre
- öka tillgängligheten och på så sätt bidra till ett samhälle för alla

§ 2 Uppgifter

Råden ska behandla allmänna och övergripande frågor som berör personer med funktionsnedsättning och äldre personer inom kommunens ansvarsområden. Frågor i råden ska i första hand behandlas på planeringsstadiet.

Samtliga råd har som uppgift att:

- föreslå och medverka till förändringar och förbättringar
- vara ett remissorgan i frågor som berör rådets intresseområden
- ta fram en årsplanering
- vara nämndernas forum för samråd i planerings-, utvecklings- och uppföljningsprocesserna inom verksamheterna
- bevaka frågor som påverkar livssituationen för personer med funktionsnedsättning och äldre personer

- vid ett av sammanträdena ska rådet ges möjlighet att framföra prioriteringar till kommande års budget
- göra en årlig uppföljning av rådets arbete
- göra en utvärdering av reglementet inför varje mandatperiod

§ 3 Organisation

Rådets mandattid ska sammanfalla med kommunala nämnders mandattid.

Ansvarig nämnd/styrelse utser ordförande.

Föreningarnas representanter utser en ny vice ordförande varje år bland sina ledamöter och denne justerar protokollet jämte ordförande.

Namnngivna ersättare finns utsedda för ledamöterna. Dessa medverkar endast vid sammanträden då ordinarie ledamot är frånvarande och erhåller då ersättning.

Rätt till att ansöka om representation i Borås Stads råd har föreningar/organisationer som:

- har som huvudinriktning att driva funktionsnedsattas/pensionärers intressefrågor
- är öppna för alla funktionsnedsatta/pensionärer
- har lokalavdelning i Borås eller är medlem i en rikstäckande förening/organisation

Ansvarig nämnd/styrelse beslutar inför varje mandatperiod vilka föreningar/organisationer som uppfyller ovan angivna kriterier.

Vid varje ny mandatperiod ska kommunen i samarbete med funktionshinderns- och pensionärsföreningarna/organisationerna ansvara för en gemensam utbildning av samtliga ledamöter i råden i början av mandatperioden. Ledamöter som börjar i råden under mandatperioden samlas ihop årligen för en kortare utbildning.

Centrala funktionshinderrådet

Centrala funktionshinderrådet är knutet till Kommunstyrelsen och behandlar strategiska kommunövergripande frågor.

Det Centrala funktionshinderrådet består av rekommenderat 14 ledamöter, varav sju ordinarie och sju ersättare. Kommunstyrelsen utser fyra ledamöter, två ordinarie och två ersättare. Funktionshinderföreningarna/organisationerna utser fem ordinarie ledamöter och lika många ersättare. Föreningarnas ledamöter ska representera funktionshinderfrågor gällande personer som har:

- svårt att bearbeta, förmedla och tolka information
- svårt att höra

- svårt att röra sig
- svårt att se
- svårt att tåla vissa ämnen

Tillgänglighetskonsulenten och funktionshinderkonsulenten deltar i rådet.

Det centrala funktionshinderrådet och det centrala pensionärsrådet har ett gemensamt temasammanträde årligen.

Centrala Pensionärsrådet

Centrala pensionärsrådet är knutet till Kommunstyrelsen och behandlar strategiska kommunövergripande frågor.

Det centrala pensionärsrådet består av rekommenderat 14 ledamöter, varav sju ordinarie och sju ersättare. Kommunstyrelsen utser fyra ledamöter, två ordinarie och två ersättare. Föreningarna/organisationerna utser fem ordinarie ledamöter och lika många ersättare. Äldreombudet deltar i rådet.

Det centrala pensionärsrådet och det centrala funktionshinderrådet har ett gemensamt temasammanträde årligen.

Lokalt funktionshinderråd Sociala omsorgsnämnden

Det lokala funktionshinderrådet är knutet till Sociala omsorgsnämnden och behandlar frågor inom nämndens verksamhetsområde.

Rådet ska bidra till en positiv utveckling och en ökad delaktighet för personer med funktionsnedsättning samt vara del i nämndens samråd med brukar- och intresseföreningar/organisationer.¹

Rådet består av 16 ledamöter, varav åtta ordinarie och åtta ersättare. Sociala omsorgsnämndens presidium är ordinarie ledamöter i rådet samt tre ersättare utses. Föreningarna/organisationer utser fem ordinarie ledamöter och lika många ersättare. Föreningarnas ledamöter ska representera funktionshinderfrågor gällande personer som har:

- svårt att bearbeta, förmedla och tolka information
- svårt att höra
- svårt att röra sig

---

¹ Tvingande enligt lagen om Stöd och service till vissa funktionshindrade, (§ 15, kap 7) och rekommenderat i socialtjänstlagen, (3 kap 5§) och i hälso- och sjukvårdslagen, (§8).

- svårt att se
- svårt att tåla vissa ämnen

För att fånga bredden av kognitiva funktionsnedsättningar tas särskilt beaktande av de tre personkretsarna enligt SONs reglemente.

Funktionshinderkonsulenten deltar i rådet.

Lokalt pensionärsråd Vård- och äldrenämnden

Det lokala pensionärsrådet är knutet till Vård- och äldrenämnden och behandlar frågor inom nämndens verksamhetsområde i enlighet med nämndens reglemente.

Rådet ska bidra till en positiv utveckling och en ökad delaktighet i verksamhetsfrågor inom äldreomsorgen.²

Det lokala pensionärsrådet Vård- och äldrenämnden består av rekommenderat 14 ledamöter, varav sju ordinarie och sju ersättare. Vård- och äldrenämnden utser fyra ledamöter, två ordinarie och två ersättare. Föreningarna/organisationerna utser fem ordinarie ledamöter och lika många ersättare. Äldreombudet deltar i rådet.

§ 4 Administration

Respektive förvaltningskontor administrerar råden.

Alla råd sammanträder minst fyra gånger per år. De centrala råden har ytterligare ett sammanträde, ett temsammanträde, årligen. Råden har rätt att till sammanträde kalla berörda förtroendevalda, tjänstepersoner och representanter från Borås bolag vid behov.

Alla råd har ett arbetsutskott bestående av vice ordförande och kommunens tjänsteperson. Föreningar lämnar sina frågor till vice ordförande, som tar med dessa till arbetsutskottet. Arbetsutskottet gör ett förslag på dagordning till nästkommande sammanträde.

Kommunen tar ansvar för att:

- skicka kallelse i god tid till ledamöter
- skicka aktuella dokument till ledamöter och ersättare
- publicera protokoll på Borås Stads webbsida
- skapa förutsättning för ledamöter att kunna utöva inflytande i planeringsstadiet

Ledamöter tar ansvar för att:

---

² Kommunen ska samverka med organisationer: Socialtjänstlagen 5 kap 1§, 6§ samt 8§. Kommunen ska vid behov samverka med organisationer: Socialtjänstlagen 3 kap 5§.

- kontakta sin ersättare vid frånvaro
- meddela ansvarig tjänsteperson vid frånvaro
- återkoppla besluten i råden till sin organisation
- aktivt lämna in förslag och synpunkter till råden genom vice ordförande

§ 5 Uppföljning och utvärdering

Råden ska årligen följa upp sitt arbete.

En utvärdering genomförs inför ny mandatperiod. Kommunstyrelsen i samverkan med berörda nämnder har ansvaret för utvärderingen.

§ 6 Ersättning

Frågan om ersättning till pensionärs- och funktionshinderföreningarnas ledamöter och ersättare prövas av Kommunfullmäktige i samband med beslut om bestämmelser för ersättningar till kommunens förtroendevalda. Ersättning utgår vid deltagande på arbetsutskott, förmöte, sammanträde och utsedda arbetsgrupper.

Malin Länsberg
Handläggare
033 353666

Datum
2023-02-27

Instans
**Vård- och äldre-
nämnden**
Dnr VAN 2023-00054 1.1.3.1

Delegationsbeslut 2023-02-27

Vård- och äldre- nämndens beslut

Redovisade delegationsbeslut läggs till handlingarna

Delegationsbeslut

1. Delegationslista Myndighet
2. Delegationslista Myndighet under 65 år
3. Delegationslista Bostadsanpassning
4. Utredning enligt lex Sarah och anmälan till IVO
Dnr 2022-00251
5. Utredning enligt lex Sarah och anmälan till IVO
Dnr 2022-00286
6. Utredning enligt lex Sarah
Dnr 2022-00298
7. Utredning enligt lex Sarah
Dnr 2022-00305
8. Utredning enligt lex Sarah
Dnr 2022-00323

Johan Wikander
Ordförande

Maria Jonsson
Förvaltningschef